

Pohjois-Savon liitto

POHJOIS-SAVON MAAKUNTAKAAVA 2040

1. ja 2. vaihe

Merkinnät ja määräykset -yhdistelmä

(epävirallinen asiakirja, koottu 10.4.2025)

Sisällys

0.	LUKUOHJE MAAKUNTAKAAVAMERKINTÖIHIN	3
1.	KOKO MAAKUNTAKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET	5
2.	KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT	7
3.	ALUEEN TAI KOHTEEN ERITYISOMINAISUUTTA KUVAAVAT MERKINNÄT	12
4.	ALUEVARAUS- JA KOHDEMERKINNÄT	19
5.	VIIVAMERKINNÄT	29
6.	LIITTEET 32	
6.1	Osa-aluekartat: Taajamien kulttuuriympäristöt	
6.2	Seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa ohjaavat kartat	
6.3	Soidensuojelualueet, valtion mailla sijaitsevat	

0. LUKUOHJE MAAKUNTAKAAVAMERKINTÖIHIN

Tämä on epävirallinen maakuntakaavamerkintöjen yhdistelmäsiakirja. Tähän on koottu kaikki voimassa olevat maakuntakaavojen yleismääräykset, merkinnät sekä niiden määräykset. Lisäksi liitteenä on oikeusvaikutteiset liitekartat koskien taajamien kulttuuriympäristöä, seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa sekä valtio mailla sijaitsevia soidensuojelualueita. Jokaisen kaavamerkinnän nimen perässä osoitetaan suluisia numeroilla 1 ja/tai 2, mistä Pohjois-Savon maakuntaavan 2040 vaiheesta kyseinen kaavamerkintä on peräisin. Kuopion seudun maakuntakaavasta voimaan jääneitä merkintöjä osoitetaan kirjaimella K.

Maakuntakaavan tehtävä on ohjata kuntien yleis- ja asemakaavoja. Maakuntakaavassa määritellään tärkeimpien valtakunnallisten, maakunnallisten ja seudullisten alueidenkäyttökysymysten perusratkaisut. Sen oikeusvaikutteisuus kohdistuu viranomaisiin, joiden on suunnitellussaan alueiden käyttöä koskevia toimenpiteitä ja päättäessään niiden toteuttamisesta, otettava maakuntakaava huomioon, pyrittävä edistämään sen toteuttamista ja katsottava, ettei toimenpiteillä vaikeuteta kaavan toteuttamista (Alueidenkäyttölaki, 32§). Maakuntakaava ei ole voimassa oikeusvaikutteisten yleis- ja asemakaavojen alueilla kuin silloin, kun kyseisiä kaavoja muutetaan.

Maakuntakaava on yleispiirteinen kaava. Yleispiirteisyys koskee sekä kaavan sisältöä ja esitystapaa että tulkintaa. Jos alueidenkäyttöön liittyy erityisiä ohjaustarpeita, esimerkiksi rakentamisrajoitus tai eri maankäyttömuotojen yhteensovittamistarve, voidaan esittää yksityiskohtaisia aluerajauksia. Maakuntakaavan aluerajauksetkin tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa (kuntien yleis- ja asemakaavoissa). Oikeusvaikutteisia asiakirjoja ovat kaavakartat sekä niihin liittyvät merkinnät- ja määräykset liitteineen. Kaavan tulkintaan liittyy olennaisesti myös kaavaselostus, jossa on kuvattu muun muassa kaavaratkaisun perusteluja ja vaikutuksia. Kaavaselostus ei ole oikeusvaikutteinen kaava-asiakirja.

Maakuntakaavaan liittyy koko maakuntaa koskevia suunnittelumääräyksiä. Niiden lisäksi kaavassa käytetään aluevaraus-, kohde-, viiva-, ominaisuus- sekä kehittämisperiaatemarkintöjä, joihin liittyy kehittämisperiaatteita, suunnittelumääräyksiä tai suunnitteluohjeita. Alueella voi olla samanaikaisesti voimassa useita eri merkintöjä. Tulkittaessa päällekkäisten merkintöjen keskinäistä suhdetta on otettava huomioon maakuntakaavan yleispiirteisyys, eri merkintätyyppien luonne ja merkintöihin liittyvät määräykset. Päällekkäisten kaavamerkintöjen suunnittelumääräyksiä tulee tulkita ja toiminnot sovittaa yhteen siten, että merkintöjen osoittamat alueidenkäytön periaatteet voivat toteutua.

Kehittämisperiaatemarkinnöillä osoitetaan vyöhykkeitä, alueita ja yhteyksiä, jotka ovat merkittäviä maakunnan tavoitellun kehityksen kannalta, mutta joita ei ole tarkoituksenmukaista osoittaa kohdennettuina aluevarauksina kartalla. Kehittämisperiaatemarkintöjä koskevat aluevaraustarpeet on tarkoituksenmukaista tutkia kuntatasolla tai muun toteuttavan suunnittelun yhteydessä.

Kehittämisperiaatemarkinnat ovat kaavan muihin merkintöihin nähden päällekkäisiä. Niillä pyritään havainnollistamaan maakunnan strategisia linjauksia, jotka tulevat maakuntasuunnitelmasta ja maakuntaohjelmasta. Kehittämisperiaatemarkinnällä osoitettavan osa-alueen sisälle voi siten sijoittua eri merkinnöin osoitettua alueidenkäyttöä tai alueiden erityisominaisuuksia. Kehittämisperiaatemarkinnat osoittavat alueidenkäytön ja toimintojen alueellisen ulottuvuuden periaatetasoisesti, kun taas aluevaraukset ovat täsmällisiä kannanottoja toiminnoista ja niiden aluetarpeista. Kehittämisperiaatemarkinnällä on osoitettu esimerkiksi valtateiden 5, 9 ja 23 kehittämisvyöhykkeitä, ruuantuotannon ydinalueita sekä virkistys- ja matkailun kehittämisvyöhykkeitä.

Kehittämisperiaatemarkintään liittyvä suunnittelumääräys on luonteeltaan kehittämisperiaate eli tarkempaa suunnittelua ohjaava linjaus tai kehittämistavoite.

Aluevarausmerkinnöillä osoitetaan alueen pääasiallinen käyttötarkoitus ja ne ovat toisensa poissulkevia siten, että samalla alueella ei voi samanaikaisesti olla voimassa kahta eri aluevarausmerkintää.

Aluevarausmerkinnät voivat olla päällekkäisiä kehittämisperiaatteita tai erityisominaisuuksia osoittavien kaavamerkintöjen, samoin kuin aluevarauksiin rinnasteisten viiva- ja kohdemerkintöjen kanssa.

Erityisominaisuutta kuvaavaa merkintää käytetään osoittamaan vähintään maakunnallisesti merkittäviä erityisominaisuuksia, joiden säilyttäminen halutaan turvata tai joiden asettamat reunaehdot on otettava huomioon alueiden käyttöä suunniteltaessa. Erityisominaisuutta kuvaavalla merkinnällä osoitetaan esim. arvokkaita geologisia muodostumia, mineraalipotentialisuutta tai vaikkapa arvokasta kulttuuriympäristöä. Erityisominaisuusmerkintä voi olla päällekkäinen muiden kaavamerkintöjen kanssa.

Aluevarausmerkintöihin rinnastettavat **viiva- ja kohdemerkinnät** ovat aluevarausmerkinnöistä poiketen kaavan muihin merkintöihin nähden päällekkäisiä. Kohdemerkintöjä käytetään kaavan mittakaavaan nähden pieniä alueita (alle 20 ha) osoittaessa tai kun korostetaan merkinnän yleispiirteisyyttä, jolloin tarkempi määrittely tehdään vasta yksityiskohtaisemmissa kaavoissa. Viivamerkinnöillä esitetään esimerkiksi liikenneyhteyksiä ja yhdyskuntateknisiä verkostoja.

Maakuntakaavan merkintöihin liittyy **suunnittelumääräyksiä, suojelumääräyksiä, näitä kevyempiä suunnitteluohjeita ja tavoitteellisia kehittämisperiaatteita**. Suunnittelumääräyksillä ohjataan kuntien kaavoitusta ja muuta eri viranomaisten alueidenkäyttöä koskevaa suunnittelua. Suunnittelumääräyksellä ei kuitenkaan voida velvoittaa kuntaa tai muuta viranomaista maakuntakaavaa toteuttavan suunnittelun aloittamiseen. Suunnittelumääräyksien rinnalla voidaan käyttää myös kevyempää *suunnitteluohjetta* tai tiukempaa oikeusvaikutteista *suojelumääräystä*.

Merkinnän kuvauksella (teksti, joka on merkinnän nimen alapuolella) selvennetään merkinnän tarkoitusta ja kohdentumista, mutta sillä ei ole oikeusvaikutuksia.

Tiettyihin maakuntakaavan merkintöihin liittyy Maankäyttö- ja rakennuslain (1.1.2025 alkaen Alueidenkäyttölain) 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Rakentamisrajoitus mainitaan merkinnän kuvauksen yhteydessä. Voimassa olevan lainsäädännön mukaan maakuntakaavassa virkistys- tai suojelualueeksi osoitetulla alueella, Puolustusvoimien tai Rajavartiolaitoksen tarkoituksiin osoitetulla alueella ja liikenteen tai teknisen huollon verkostoja tai alueita varten osoitetulla alueella on voimassa rakentamista koskeva rajoitus. Rakentamisrajoituksen aluetta voidaan kaavassa erityisellä määräyksellä laajentaa tai supistaa, mutta Pohjois-Savon maakuntakaavassa näin ei ole ollut tarpeen menetellä.

Jos alueella on rakentamisrajoitus, maakunnan liitto voi kieltää käyttämästä aluetta kaavaehdotuksen tai hyväksytyn kaavan vastaiseen rakentamiseen. Liitto voi kieltää käyttämästä aluetta vain, mikäli se on maankäytön järjestämisen turvaamiseksi tarpeen. Rajoitus ei kuitenkaan koske jo olevaan asuntoon kuuluvan talousrakennuksen rakentamista eikä maa- ja metsätalouden harjoittamista varten tarpeellista rakentamista. Rajoitus on voimassa enintään kaksi vuotta.

1. KOKO MAAKUNTAKAAVA-ALUETTA KOSKEVAT SUUNNITTELUMÄÄRÄYKSET

Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen (2)

Ilmastomuutoksen hillintä ja sopeutuminen on otettava huomioon kaikessa alueidenkäyttöön ja liikenteeseen liittyvissä toimenpiteissä koko maakunnan alueella. Hiilinieluja pyritään lisäämään ja hiilensidontaa parantamaan. Turvemaiden hiilivarastojen säilyttämiseen tulee etsiä keinoja esim. kuntien ilmastosuunnitelmissa.

Sään ääri-ilmiöiden yleistymisen ja voimistumisen aiheuttamiin muutoksiin tulee varautua maankäytönsuunnittelussa. Tulva-, sortuma- ja vyörymävaara-alueet on osoitettava yleis- ja asemakaavoissa joko alueina tai rakentamisrajoituksina erityisesti lisälmen, Kuopion, Varkauden ja Kiuruveden keskustaajamissa. Rakennuspaikkoja ei saa suunnitella sijoitettavaksi alueille, joilla on tulvan, sortuman tai vyörymän vaaraa.

Taajamien hulevesien haltuunotossa ja käsittelyssä tulee järjestää imeytysalueita.

Liikenneväylät on suunniteltava kestämään sään ääri-ilmiöitä.

Pintavesien ekologinen tila (2)

Vesistöihin suoraan tai välillisesti kohdistuvissa toimissa on pyrittävä parantamaan pintavesien ekologista tilaa. Taivoitteena Pohjois-Savon alueella on nostaa pintavesien ekologinen tila hyväksi tai erinomaiseksi kaikilla vesistöillä v. 2040 mennessä.

Turvetuotanto (2)

Turvetuotannossa on pyrittävä säilyttämään huoltovarmuuden kannalta riittävä vähimmäistaso. Turvetuotantoa ohjataan jo luvitetuille, käytössä oleville ja käyttöön valmistelluille alueille. Uusien tuotantoalueiden tulee sijoittua ei-luonnontilaisille turvemaille.

Turvetuotantoalueiden suunnittelussa ja ympäristöluvituksessa on huolehdittava luonnonarvojen säilymisestä eikä toiminnasta saa aiheutua vesistö-, pöly- tai muita ympäristöhaittoja. Ennen alueilla tehtävää turpeenottoa tulee olla yhteydessä museoviranomaiseen, jotta arkeologisen inventoinnin tarve voidaan arvioida.

Turvetuotantoalueiden jälkikäyttönä voi olla esim. metsittäminen, energiakasvien viljely, palauttaminen kosteikko-alueeksi tai aurinkovoiman tuotanto.

Kaupunkiseudut (2)

Kuopion, lisälmen ja Varkauden kaupunkiseuduilla tulee edistää elinympäristöjen toimivuutta ja taloudellisuutta hyödyntämällä ja eheyttämällä olemassa olevaa yhdyskuntarakennetta. Ekologisten yhteyksien säilymistä tulee edistää.

Kuopion aluetta tulee kehittää valtakunnallisesti vetovoimaisena, yhdyskuntarakenteeltaan ja kaupunkikuvaltaan korkeatasoisena koulutuksen, osaamisen, yritystoiminnan, erikoiskaupan palvelujen sekä matkailu- ja vapaa-aikapalvelujen kokonaisuutena.

Lisälmen ja Varkauden alueilla tulee huolehtia teollisuus- ja työpaikka-alueiden riittävästä tonttitarjonnasta, kehittää kaupunkikeskustojen vetovoimaisuutta sekä varmistaa monipuolinen palvelutarjonta.

Kulttuuriympäristö (2)

Alueidenkäyttöä suunniteltaessa on kiinnitettävä huomiota maakunnan arkeologiseen kulttuuriperintöön ja sen ennakkoivaan inventointiin mm. muinaisjäännösten ja historiallisen ajan muinaisjäännöspotentiaalin kartoittamisilla. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto tunnetuista kiinteistä muinaisjäännöksistä Museoviraston muinaisjäännösrekisteristä sekä arvioitava arkeologisten selvitysten tarve. Lisäksi on kiinnitettävä huomiota rakennetun kulttuuriympäristön päivitysinventointien ja modernin aikakauden kohteiden inventointitarpeeseen.

Tuulivoima (2)

Tuulivoimarakentamisen maakunnalliset ja/tai ylimaakunnalliset yhteisvaikutukset on selvitettävä, kun tuulivoimahanke sijoittuu olevien tai suunniteltujen tuulivoima-alueiden läheisyyteen. Tuulivoima-alueen suunnittelussa on otettava huomioon asutukseen, elinkeinoihin, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologisiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön kohdistuvat yhteisvaikutukset. Haitallisia yhteisvaikutuksia on ehkäistävä.

Tuulivoima-aluetta suunniteltaessa on turvattava puolustusvoimien toimintaedellytykset. Pääesikunnalta tulee aina pyytää lausunto tuulivoimasuunnitelmista. Tuulivoimaloita ei saa rakentaa puolustusvoimien alueiden eikä tilapäisten lentopaikkojen läheisyyteen. Tarvittavat etäisyydet tulee tarkistaa viranomaisilta.

Tuulivoimarakentamisen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon tuulivoimahankkeiden erilliset ja yhteisvaikutukset erilaisiin tutka- ja radiojärjestelmiin sekä ehkäistävä haitallisia vaikutuksia mm. muuttamalla tuulivoimaloiden korkeutta, lukumäärää tai sijoittelua.

Paikallisesti merkittävien (alle 7 voimalaa) tuulivoima-alueiden suunnittelu on mahdollista myös maakuntakaavassa osoitettujen seudullisesti merkittävien tuulivoimapotentiaalien alueiden ulkopuolella. Edellytyksenä on, että maakuntakaavan keskeisiä tavoitteita ei vaaranneta.

Energiansiirtoyhteydet (2)

Energiantuotantoalueita suunniteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota energiansiirtoyhteyksien järjestämiseen. Lähekkäin sijoittuvien energiantuotantoalueiden liittäminen sähkönsiirtoverkkoon on ensisijaisesti toteutettava olevaan johtokäytävään tai yhteiseen johtokäytävään ja yhteispylväisiin, yhteistyössä muiden energiantuotannon hankkeiden kanssa.

Energiansiirtoyhteyksiä suunniteltaessa on otettava huomioon energiansiirto- ja -tuotantohankkeiden erilliset ja yhteisvaikutukset erityisesti asutukseen, elinkeinoihin, maisemaan, linnustoon, luonnon monimuotoisuuteen, eläimistöön ja ekologiin yhteyksiin sekä kulttuuriperintöön sekä pyrittävä ehkäisemään haitallisia vaikutuksia.

Vähittäiskaupan suuryksiköt (1, 2)

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat, ellei selvitysten perusteella toisin osoiteta:

	Maakuntakaavojen alueet, joilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja muu kuin 4000 k-m ²	Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja
Tilaa vaativa erikoiskappia		
Kuopio	A 11.001, TP 11.801, TP 11.811, TP 11.814, T 11.800	12000
Iisalmi	A 21.001, TP 21.810, T 21.801, T 21.803	7000
Joroinen	A 4.001	5000
Siilinjärvi	A 13.001, TP 13.810	7000
Varkaus	A 51.001, TP 51.801, T 51.800	7000
Lapinlahti	A 24.001	5000
Leppävirta	A 52.001, T 52.801	5000
Kiuruvesi	A 23.001, T 23.800	5000
Suonenjoki	A 31.001	5000
Muu erikoiskauppa		
Kuopio	A 11.001, TP 11.801, TP 11.811, TP 11.814, T 11.800	5000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m² koko maakunnassa. Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m². Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista. Katso liitekartat 6.2.

Geoenergia (1)

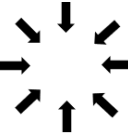
Yksityiskohtaisessa suunnittelussa uusia, erityisesti kaukolämpöverkoston ulkopuolella sijaitsevia asuin-, kauppa-, teollisuus- ja työpaikka-alueita suunniteltaessa on pyrittävä selvittämään geoenergian ja/tai muiden uusiutuvien energiankäyttömuotojen hyödyntämismahdollisuudet.

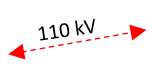
2. KEHITTÄMISPERIAATEMERKINNÄT

 	VIITOSKÄYTÄVÄN, YSIKÄYTÄVÄN JA 23-KÄYTÄVÄN KEHITTÄMISVYÖHYKKEET (2) Merkinnällä osoitetaan pääväyläasetuksen mukaisten valtatie 5 ja Savon radan, valtatie 9 sekä valtatie 23 ja Pieksämäki-Varkaus-Joensuun radan muodostamat ylimaakunnalliset aluekehittämisen ja elinkeinotoimintojen kehittämisvyöhykkeet. <i>Kehittämisperiaate:</i> Vyöhykkeitä kehitetään elinvoimaisina kansainvälisinä kehitys- ja liikennekäytävinä, joiden maankäytön suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota pitkämatkaisen liikenteen sujuvuuteen ja turvallisuuteen, joukkoliikenteen ja kestävä liikunnan edistämiseen, liikenteen ja matkailun palvelujen ja yritystoiminnan edistämiseen sekä kaikkien käyttövoimavaihtoehtojen saatavuuteen (AFIR-asetus). Lisäksi huomiota tulee kiinnittää liikenneympäristön laatuun, liikenteen haittojen vähentämiseen ja ekologisten yhteyksien jatkuvuuteen. Viitoskäytävän ja Ysikäytävän kehittämisessä on otettava huomioon, että valtatie 5 ja 9 sekä Savon rata kuuluvat yleiseurooppalaiseen TEN-T kattavaan verkkoon. Kuopion kaupunkiseutu on TEN-T kaupunkisolmukohta. Maankäytön suunnittelussa on otettava huomioon lentoliikenteen, korkealuokkaisen maantie- ja rautatieliikenteen sekä energia- ja tietoliikennelinjojen tilavaraukset ja rajoitukset ympäröivälle maankäytölle. Lisäksi on otettava huomioon digitalisaation ja liikenteen automaation tarpeet. Vyöhykkeillä tulee parantaa sekä turvata taajamajunaliikenteen kehittämisedellytykset.
	JOUKKOLIIKENTEEN KEHITTÄMISVYÖHYKE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnan joukkoliikenteen kehittämisvyöhyke, jonka ydinalue (musta) yhdistää mm. keskeiset työssäkäyntialueet. Merkinnän laajempi vyöhyke (harmaa) tavoittaa kaikki kuntakeskukset. <i>Kehittämisperiaate ydinalueelle:</i> Joukkoliikennettä tulee kehittää kilpailukykyiseksi vaihtoehdoksi henkilöautolle niin työ- kuin asointiliikenteessä. Iisalmen, Keiteleen, Kuopion, Varkauden ja Vieremän työssäkäyntialueiden liikennejärjestelmiä tulee kehittää siten, että kestävä liikkuminen, joukkoliikenteen palvelutarjonta, siirtymiset eri liikkumismuotojen välillä, liikenneturvallisuus ja liikenteen sujuvuus paranevat. <i>Kehittämisperiaate laajalle vyöhykkeelle:</i> Vyöhykkeellä tulee edistää kuntakeskustojen saavutettavuutta joukkoliikenteellä. Kehittämisessä tulee ottaa huomioon liikenteen digitaaliset ratkaisut ja kutsujoukkoliikenne.
	KAUPUNKIVERKKO Merkinnällä osoitetaan ylimaakunnallinen maaseutukaupunkien verkko, joka yhdistyy Pohjois-Pohjanmaalla olevaan Oulun eteläisen alueen kaupunkiverkkoon. <i>Kehittämisperiaate:</i> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa kaupan ja muiden palvelujen, elinkeinoelämän, asutuksen, liikenteen ja virkistystoimintojen sijoittelussa on pyrittävä tehostamaan verkostokaupungin olemassa olevien yhdyskuntien alueidenkäyttöä kuntien välisellä yhteistyöllä ja työnjaolla.

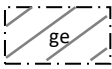
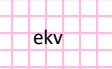
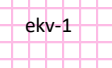
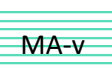
	KUOPIO-SIILINJÄRVI-TAHKO MATKAILUN KEHITTÄMISKÄYTÄVÄ (2) Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävä matkailun kehittämiskäytävä Kuopion, Siilinjärven ja Tahkon matkailukeskuksen välillä. <i>Kehittämisperiaate:</i> Matkailukeskusten ja -alueiden verkottumista kehitetään niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Kehittämiskäytävän suunnittelussa on otettava huomioon matkailun tarvitsema seudullinen, kestävä saavutettavuutta tukeva, liikennejärjestelmä ja sen edellyttämä maankäytön suunnittelu.
	MATKAILUN VETOVOIMA-ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät matkailun, asumisen ja virkistystoiminnan aluekokonaisuudet Tervossa ja Leppävirralla. Niihin sisältyvät itse matkailukohde lähialueineen sekä siihen liittyvät suojelu- ja muut alueet, joista on mahdollista kehittää matkailu- ja virkistystoimintaa palveleva laaja kokonaisuus. <i>Kehittämisperiaate:</i> Matkailun vetovoima-alueiden verkottumista alueen palveluntuottajien kanssa kehitetään niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Matkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa tulee edistää yhteistyöllä yksityisten ja julkisten toimijoiden kesken suojelualueverkoston, rakennetun kulttuuriympäristön, arvokkaiden maisema-alueiden sekä arkeologisen kulttuuriperinnön kulttuurisesti ja ekologisesti kestävä hyödyntämistä. Tervossa Eerikkala, kuntakeskuksen, Äyskosken ja Huuhtajankosken alueella tulee kehittää asumisen, loma-asumisen, matkailun ja muun elinkeinotoiminnan yhdistämistä. Leppävirralla Sorsakosken, kuntakeskuksen ja Konnuksen alueilla tulee huolehtia merkittävästä rakennetusta kulttuuriympäristöstä, sen matkailupotentiaalista ja alueen monipuolisista palveluista.
	MATKAILUN VETOVOIMAKOHDE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävät matkailun vetovoimakohdet. <i>Kehittämisperiaate:</i> Matkailun vetovoimakohdeiden verkottumista alueen palveluntuottajien kanssa kehitetään niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Matkailun kehittämisessä tulee edistää suojelualueverkoston, rakennetun kulttuuriympäristön, arvokkaiden maisema-alueiden sekä arkeologisen kulttuuriperinnön kulttuurisesti ja ekologisesti kestävä hyödyntämistä.
	MATKAILUN JA VIRKISTYKSEN KEHITTÄMISVYÖHYKE (2) Merkinnällä osoitetaan vähintään maakunnallisesti merkittäviä virkistys- ja luontomatkailun alueita, joiden ytimenä on kansallispuisto tai muu luontomatkailun kohde. <i>Kehittämisperiaate:</i> Kehittämisyöhykkeiden verkottumista kehitetään niin, että muodostuu toimivia palvelukokonaisuuksia. Matkailun ja virkistyskäytön kehittämisessä sekä alueen käytön suunnittelussa tulee edistää ylikunnallisella yhteistyöllä yksityisten ja julkisten toimijoiden kesken kansallispuistojen, suojelualueverkoston, rakennetun kulttuuriympäristön, arvokkaiden maisema-alueiden sekä arkeologisen kulttuuriperinnön kulttuurisesti ja ekologisesti kestävä hyödyntämistä. Kansallispuistojen kestävä saavutettavuutta tulee edistää.

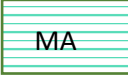
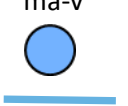
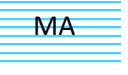
	VESIMATKAILUN KEHITTÄMISALUE (2) Vesimatkailun kehittämisalueina osoitetaan maakunnallisesti merkittävät järviolueet, joiden kehittämistarpeet kohdistuvat ensisijaisesti järviluontoon liittyvien aktiviteettien, veneilyn, melonnan ja kalastuksen edistämiseen. Kehittämisaalueseen kuuluu myös erityisiä alueita, joilla yhdistyy asuminen, loma-asuminen, matkailu ja virkistys. <i>Kehittämisperiaate:</i> Vesimatkailun kehittämisessä ja alueen käytön suunnittelussa edistetään suojelualueverkoston, arvokkaiden maisema-alueiden ja arkeologisen (ml. vedenalaisen) kulttuuriperinnön ekologisesti ja kulttuurisesti kestävää hyödyntämistä. Kansallisen kaupunkipuiston saaristossa Kallavedellä tulee edistää kestävää saavutettavuutta. Saaristossa on tarve rantautumispaikoille ja päivämatkailijoiden tukikohdille. <i>Suunnittelumääräys:</i> Varkaudessa ja Joroisissa vesimatkailun kehittämisessä tulee ottaa huomioon erittäin uhanalaisen saimaannorpan esiintyminen.
	MAASEUDUN KEHITTÄMISVYÖHYKE: RUUANTUOTANNON YDINALUE (2) Merkinnällä osoitetaan elinvoimaisen maatalouden ja alkutuotannon ydinalueita. Alueisiin kohdistuu maaseudun, maaseutuelinkeinojen ja kiertotalouden kehittämiseen sekä luonnon monimuotoisuuden parantamiseen ja päästöjen vähentämiseen liittyviä tarpeita. Merkinnällä on tunnistettu nykyisiä maidon-, lihan- ja marjantuotannon alueita. <i>Kehittämisperiaate:</i> Vyöhykkeen suunnittelussa varmistetaan maa- ja metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta- ja kehittämisedellytykset sekä turvataan hyvien ja yhtenäisten metsä- ja peltoalueiden säilyminen maaseutuelinkeinojen käytössä. Tavoitteena on päästöjen vähentäminen. Biomassojen käyttöä biokaasuksi edistetään. Liikennejärjestelmän kehittämisessä tulee huomioida tiloille suuntautuva raskas liikenne.
	EKOLOGINEN YHTEYS (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät ekologiset yhteydet. Nämä voivat olla maa- ja metsätalouskäytössä olevia alueita. Ekologiset yhteydet kytkevät maakunnallisesti merkittäviä luontoarvoja omaavia alueita toisiinsa. Ekologinen yhteys turvaa lajiston liikkumis- ja leviämismahdollisuuksia. <i>Kehittämisperiaate:</i> Ekologisen yhteyden säilyminen turvataan välttämällä sen pirstomista muulla maankäytöllä siten, että muodostuu vaikutuksiltaan laajoja, pysyviä tai pitkäkestoisia epäjatkuvuuskohtia. Ekologiseen yhteyteen vaikuttavan suunnittelun tai lupaa edellyttävän toimenpiteen yhteydessä on huolehdittava, että maakunnallisesti merkittävä ekologinen yhteys säilyy tai toteutuu jatkuvuuden turvaavalla tavalla. Kestävä metsätalous on yksi keino turvata ekologisen yhteyden säilyminen.
	LUONNON YDINALUE (2) Merkinnällä osoitetaan Natura 2000 -alueiden ja luonnonsuojelualueiden keskittymiä sekä muita maakunnallisesti merkittäviä monimuotoisimpia luontoalueita ja järviluontokokonaisuuksia. <i>Kehittämisperiaate:</i> Alueiden käytössä edistetään luonnon monimuotoisuutta ja luonnonsuojelualueiden keskinäistä kytkeytyneisyyttä.

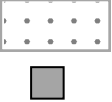
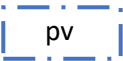
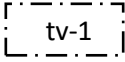
	TAAJAMATOIMINTOJEN KEHITTÄMISVYÖHYKE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnan suurimmat monipuolisen palvelutarjonnan taajamat sekä Tahkon matkailutoimintojen alueet, joiden yhdyskuntarakenteen kehittämisellä on merkitystä koko maakunnan kannalta. Vyöhyke kattaa alueidenkäytön yhteensovittamista edellyttäviä asumiseen, palvelu-, teollisuus- ja työpaikkatoimintoihin, virkistykseen, luonnonsuojeluun sekä liikenteelle ja logistiikalle varattavia alueita. Merkintään sisältyy periaatetasolla laajentumisvaraa, jonka toteutus edellytykset selvitetään yksityiskohtaisessa suunnittelussa. <i>Kehittämisperiaate:</i> Taajamatoimintojen kehittämisvyöhykkeen yhdyskuntarakennetta tulee kehittää ja tehostaa nykyiseen rakenteeseen tukeutuen. Joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä tulee parantaa. Vyöhykkeen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee vahvistaa alueiden omaleimaisuutta sekä virkistys-, luonto- ja kulttuuriympäristön arvoja. Vyöhykkeen suunnittelussa ja rakentamisessa on pyrittävä edistämään paikallista energiaomavaraisuutta ja otettava huomioon kestävä sopeutuminen ilmastomuutokseen. Päivittäisten palveluiden saatavuus, riittävät ulkoilu- ja lähivirkistysmahdollisuudet sekä kävely- ja pyöräily-yhteydet seudullisille virkistysalueille on turvattava. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää ekologisen verkoston kytkeytymistä niin vyöhykkeen sisällä kuin sen ulkopuolelle. Lisäksi on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa heikennä merkittävästi Natura 2000-verkoston kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Iisalmen, Kuopion, Siilinjärven ja Varkauden seudullisten vähittäiskaupan suuryksiköiden koon alarajat osoitetaan <i>Merkinnät- ja määräykset</i> -asiakirjan liitekartoissa.
	YHDYSKUNTARAKENTEEN LAAJENEMISSUUNTA (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävää yhdyskuntarakenteen laajenemissuuntaa. <i>Kehittämisperiaate:</i> Yhdyskuntarakenteen laajentamista suunniteltaessa tulee varmistaa liikenteelliset edellytykset uusien alueiden toteuttamiselle sekä turvata virkistys- ja ekologiset yhteydet, luontoarvot sekä maise-malliset arvot.
	YHDYSKUNTARAKENTEEN EHEYTTÄMISTARVE (2) Merkinnällä osoitetaan yhdyskuntarakenteen ja toimivan raidejoukkoliikenteen kehittämisen kan-nalta tavoiteltavat, maakunnallisesti merkittävät eheyttämistarpeet. <i>Kehittämisperiaate:</i> Aluetta kehitetään joukkoliikenteeseen ja erityisesti raideliikenteeseen tukeutuvana, tehokkaasti ra-kennettuna taajama- tai keskustatoimintojen alueena. Alueen suunnittelussa on otettava huomioon liityntäpysäköinti.
	TIELIIKENTEEN YHTEYSTARVE (2) Merkinnällä osoitetaan ne tieyhteydet, joiden tarve on todettu, mutta joiden sijaintia ei ole yksityis-kohtaisesti suunniteltu tai toteuttamiseen liittyy niin huomattavaa epävarmuutta, ettei ohjeellisen tai vaihtoehtoisen tielinjauksen osoittaminen ole mahdollista.
	VESILIIKENTEEN YHTEYSTARVE (2) Merkinnällä osoitetaan sellaisia vesiliikenteen yhteyksiä, joiden tarve on todettu, mutta joiden sijain-tia ei ole yksityiskohtaisesti suunniteltu.

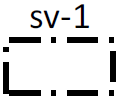
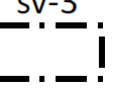
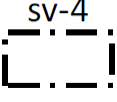
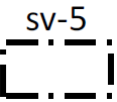
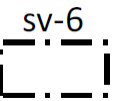
	KIERTOTALOUDEN KEHITTÄMISALUE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät kiertotalouden kehittämisalueet.
	SELVITYSALUE, se-2 (2) Merkinnällä osoitetaan valtateiden 5 ja 9 risteysseutua, jossa on tunnistettu potentiaalia kehittää alueen maankäyttöä.
	SÄHKÖNSIIRTOLINJAN YHTEYSTARVE (1, 2) Merkinnällä osoitetaan uusia sähkönsiirtolinjojen pitkän aikavälin yhteystarpeita, joiden sijaintiin ja toteuttamiseen liittyy epävarmuutta. Suunnittelumääräys: Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on selvitettävä alueiden käytön kannalta tarkoituksenmukaisimmat ja ympäristön kannalta vähiten haitalliset vaihtoehdot.
	Selvitysalue, se (Yara, Siilinjärvi) (1) Merkinnällä osoitetaan voimassa olevan maakuntakaavan Siilinjärven taajamatoimintojen (A 13.001) sekä teollisuus- ja kaivostoimintojen alueen (T/Ek 13.800) välinen alue, jolla on maakuntatasoinen intressi sovittaa yhteen eri maankäyttömuotojen tarpeet, varmistaa riittävä suojavyöhyke asumisen ja elinkeinotoimintojen välissä sekä turvata elinkeinojen toimintaedellytykset ja elinympäristön terveellisyys ja viihtyisyys. Teollisuus- ja kaivostoimintojen suojavyöhyketarpeet edellyttävät jatkoselvityksiä. Suunnittelumääräys: Ennen alueen käytön ratkaisemista on selvitettävä teollisuus- ja kaivostoimintojen ja muiden intressien yhteensovittaminen. Alueidenkäytön suunnittelussa on varmistettava, että taajamatoimintojen ja elinkeinotoimintojen välille jää riittävä suojavyöhyke eikä alueelle sijoitu uusia mahdollisesti häiriintyviä kohteita.

3. ALUEEN TAI KOHTEN ERITYISOMINAISUUTTA KUVAAVAT MERKINNÄT

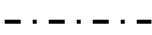
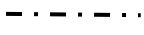
	HARJU-, KALLIO- TAI MOREENIALUE (2) Merkinnällä osoitetaan alueet, joilla saattaa olla maa-aineslain 3§:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen maankäyttöä suunniteltaessa tulee erityisesti ottaa huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, kallio- tai moreenimuodostuman luonteenomaiset piirteet, ympäröivä vesi- tai kulttuurimaisema sekä pohjaveden suojelu. Ennen alueilla tehtävää maa-ainestenottoa tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä museoviranomaiseen, jotta arkeologisen inventoinnin tarve voidaan arvioida. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden kasvillisuuteen ja veden laatuun.
 	MINERAALIPOTENTIAALINEN ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan erittäin hyvän potentiaalisuuden metallimalmi- ja teollisuusmineraalialueita. Alueella on poikkeuksellisen runsaasti tunnettuja esiintymiä ja/tai ne ovat vanhojen kaivosten lähiympäristöä. Lisämerkinnällä ekv-1 osoitetuilla alueella on erityistä yhteensovittamisen tarvetta asumisen, vapaa-ajan asumisen, matkailun, luontoarvojen tai muun merkittävän erityispiirteen kanssa. <i>Suunnittelumääräys:</i> Mikäli alueen mineraalipotentiaalin hyödyntämistä edistetään, toiminta on sovitettava yhteen muun maankäytön kanssa. Alueiden erityispiirteet sekä toiminnan sosiaaliset, ympäristöön, luontoon ja maisemaan kohdistuvat vaikutukset on otettava huomioon. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden suojeluperusteena olevia luonnonarvoja.
	VALTAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan valtioneuvoston päätöksen mukaiset valtakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet, VAMA 2021 (MA-v). <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon maisema-alueen tai maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen erityispiirteitä tulee vaalia. Valtakunnallisesti merkittävien alueiden suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaisilta.

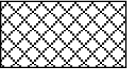
	MAAKUNNALLISESTI ARVOKAS MAISEMA-ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti arvokkaat maisema-alueet (MA). <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon maisema-alueen tai maiseman ja rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen erityispiirteitä tulee vaalia. Maakunnallisesti merkittävien alueiden suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaisilta.
 	KULTTUURIYMPÄRISTÖN VAALIMISEN KANNALTA VALTAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE (2) Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet eli RKY-kohteet (MA-v, ma-v). <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Valtakunnallisesti merkittävien alueiden suunnittelussa on pyydettävä lausunto alueelliselta ympäristöviranomaiselta ja museoviranomaisilta. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kulttuuriympäristön vaalimisen osalta vanhentuneiden asema- ja yleiskaavojen päivittämiseen.
  	KULTTUURIYMPÄRISTÖN TAI MAISEMAN VAALIMISEN KANNALTA MAAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE TAI KOHDE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät rakennetun kulttuuriympäristön alueet ja kohteet (MA, ma) sekä perinteisen maatalouden ja karjanhoidon muovaamat perinnebiotoopit (ma-b). Merkintä nostaa esille maakunnallisesti merkittävän kulttuuriympäristön, jonka suojelu- tai säilymisedellytykset ratkaistaan tarkemmassa suunnittelussa. <i>Suunnittelumääräys MA- ja ma-merkinnöille:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa on otettava huomioon rakennetun kulttuuriympäristön kokonaisuudet ja ominaislaatu. Alueen tai kohteen erityispiirteitä tulee vaalia. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on kiinnitettävä huomiota kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta vanhentuneiden asema- ja yleiskaavojen päivittämiseen. Rakennusten säilyttävään korjaamiseen tulee pyrkiä myös päästövaikutusten vuoksi. <i>Suunnittelumääräys ma-b-merkinnöille:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa ja käytössä tulee edistää kohteen kulttuuri- ja luonnonperintöarvojen säilymistä.
	KAUPUNKIKUVAN KANNALTA MAAKUNNALLISESTI TÄRKEÄ ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan kaupunkikuvan kannalta maakunnallisesti merkittävät alueet, joiden ytimenä on esim. tori. Maakunnallisen merkityksen perusteena ovat asemakaavallinen ratkaisu, rakennetun ympäristön mittakaava, eheys ja kerroksellisuus. <i>Suunnittelusuositus:</i> Tarkemmassa suunnittelussa tulee vaalia alueen kaupunkikuvaa. Uudisrakentaminen ja täydentävä rakentaminen tulisi sopeuttaa alueen kaupunkikuvaan. Asemakaavallisia ratkaisuja, kuten esim. tori-alueen kokoa, muotoa ja rajautumista, tulisi myös vaalia.
	TAAJAMAN KULTTUURIYMPÄRISTÖ (2) Merkinnän alueella sijaitsevat rakennetun kulttuuriympäristön kohteet ja -alueet on esitetty osa-aluekohtaisissa liitekartoissa maakuntakaavan mittakaavan vuoksi.

	NATURA 2000 -VERKOSTOON KUULUVA ALUE (2) Merkinnällä on osoitettu Natura 2000 -ohjelmaan sisältyvät alueet. Alueet on osoitettu SL-, S-, MU-, MY- ja V-aluevarauksina. <i>Suunnittelumääräys:</i> Natura-alueiden ja niiden viereisten alueiden käytön suunnittelussa sekä ekologista yhteyttä koske- valla alueella (kehittämisperiaatemerkintä) on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksi- nään tarkasteltuna tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkoston kuuluvien alueiden perus- teena olevia luonnonarvoja.
	POHJAVESIALUE (2) Merkinnällä osoitetaan vedenhankinnan kannalta tärkeät tai vedenhankintaan soveltuvat pohjavesi- alueet. Merkinnällä osoitetaan myös pohjavesialueet, joiden turvaaminen on pintavesi- ja maaekosys- teemin kannalta tarpeellista (E-luokka). <i>Suunnittelumääräys:</i> Aluetta koskevat toimenpiteet on suunniteltava siten, etteivät ne vaaranna pohjaveden laatua, mää- rää tai vedenhankintakäyttöä. Pohjavesialueiden maankäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon vesienhoitosuunnitelma ja pohjavesialueiden suojelusuunnitelmat. Yksityiskohtaisemmassa suunnit- telussa on kiinnitettävä huomiota erityisesti maaperä- ja pohjavesiolosuhteisiin sekä otettava huomi- oon pohjavesialueille sijoittuvien vedenottamoiden suoja-alueet.
	TUULIVOIMAPOTENTIAALINEN ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät (7 tai useamman voimalan käsittävät) tuulivoi- mapotentiaaliset alueet. Alueen päämaankäyttöluokka on kuitenkin muu kuin tuulivoimaenergian tuotanto, yleisimmin maa- ja metsätalous. <i>Suunnittelumääräys:</i> Yksityiskohtaisemmassa kaavoituksessa tai suunnittelussa tulee pyytää lausunnot asianomaisilta vi- ranomaisilta mm. puolustusvoimien tutkajärjestelmästä, lentoliikenteen turvallisuusvaatimuksista (il- mailulain 165 §:n mukainen lentoestelupa), liikenneväylien suojaetäisyyksistä, säätutkista ja telemas- toista johtuvista rajoitteista. Tuulivoima-aluetta suunniteltaessa tulee ottaa erityisesti huomioon puolustusvoimien toiminnasta, kuten tutkajärjestelmistä ja radioyhteyksien turvaamisesta johtuvat rajoitteet. Ennen tuulivoima-alueiden tarkempaa suunnittelua ja toimenpiteitä tulee olla yhteydessä museovi- ranomaiseen arkeologisen inventoinnin tarpeen arvioimiseksi. Kansallispuistojen läheisyyteen sijoit- tuvilla tuulivoimapotentiaalisilla alueilla on selvítettävä maisemalliset ja matkailun kannalta merkit- tävät vaikutukset ja vältettävä haitallisten vaikutusten muodostumista. Tuulivoima-alueiden tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden tai suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkoston kuuluvien alueiden pe- rusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on otettava huomioon erityisesti vaikutukset linnus- toon sekä luontodirektiivin liitteen IV (a) lajeihin.

	Kaivos- ja tehdasalueen suojavyöhyke sv-1 (sisempi vyöhyke) (1) Merkinnällä osoitetaan kaivos- ja tehdasalueen suojavyöhykkeitä. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueelle ei tule yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa uutta asuinrakentamista tai muita melulle herkkiä toimintoja. Suunniteltaessa alueen käyttöä on palo- ja pelastusviranomaisille sekä toiminnanharjoittajalle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.
	Varikkoalueen suojavyöhyke sv-3 (Koivujärvi, sisempi vyöhyke) (1) Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi rajoitettava. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä puolustusvoimia palvelevaan rakentamiseen. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueelle ei tule sijoittaa asutusta eikä koulua, sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Merkintä ei estä olemassa olevan rakennuskannan peruskorjausta. Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.
	Varikkoalueen suojavyöhyke sv-4 (Koivujärvi, ulompi vyöhyke) (1) Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan puolustusvoimien toiminnan vuoksi rajoitettava. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä puolustusvoimia palvelevaan rakentamiseen. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueelle ei tule sijoittaa sairaalaa, vanhainkotiä, päiväkotia tai muuta vastaavaa laitosta. Suunniteltaessa alueen käyttöä on puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.
	Sotilasilmailun tilapäisten lentopaikkojen suojavyöhyke sv-5 (Varkaus/Joroinen, Tervo ja Vieremä) (1) Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava. <i>Suunnittelumääräys:</i> Lentoliikennettä palvelevien sotilasilmailun tilapäisten lentopaikkojen suojavyöhykkeelle ei tule osoittaa melulle herkkiä toimintoja. Alueen maankäytön suunnittelussa on varauduttava kattavan rinnakkaistiestön toteuttamiseen. Alueelle sijoittuvista rakennushankkeista on pyydettävä puolustusvoimien lausunto.
	Sotilasilmailun tilapäisten lentopaikkojen suojavyöhyke sv-6 (säde 12 km, Vieremä, Tervo, Siilinjärvi-Kuopio ja Varkaus-Joroinen) (1) Merkinnällä osoitetaan alueita, joiden käyttöä on lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavan toiminnan vuoksi rajoitettava. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon sotilasilmailun tilapäisestä lentopaikasta johtuvat maankäytön rajoitukset. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja luvituksessa on pyydettävä puolustusvoimien lausunto sekä ilmailulain mukainen lausunto suunnitelmista, joissa alueelle sallitaan yli 30 m korkea rakennus tai rakennelma.

sv-11 -----	SUOJAVYÖHYKE, sv-11 (2) Merkinnällä osoitetaan Seveso III -direktiivissä tarkoitettujen tuotantolaitosten suojavyöhykkeet. Ajantasaiset suojavyöhykkeiden tiedot tulee tarkistaa viranomaiselta (TUKES). <i>Suunnittelumääräys:</i> Suojavyöhykkeen sisällä alueen käytön suunnittelussa on selvitettävä tuotantolaitoksen toimintaan liittyvät riskit suuronnettomuusvaaran kannalta. Alueelle rakentamisen on tarkoitettu perustuvaksi yksityiskohtaisempaan suunnitteluun. Lupaharkinnan yhteydessä tulee huomioida erityisesti alueella oleva onnettomuusvaara ja ottaa huomioon turvallisuuden edellyttämät etäisyydet (MRA 57§). Suunniteltaessa alueen maankäyttöä ja harkittaessa uusia rakennuslupia on palo- ja pelastusviranomaisille, toiminnanharjoittajalle sekä Turvallisuus- ja kemikaalivirastolle (TUKES) varattava mahdollisuus lausunnon antamiselle. Lausunnot tulee pyytää myös harkittaessa lupaa olemassa olevan rakennuksen laajennukselle tai käyttötarkoituksen muutokselle, jos laajennushanke tai käyttötarkoituksen muutos lisää suuronnettomuusriskille altistuvien henkilöiden määrää merkittävästi. Alueelle ei tule sijoittaa toimintoja, jotka lisäävät merkittävästi suuronnettomuusriskille altistuvien määrää, kuten kouluja, päiväkoteja, sairaaloita tms. Alueelle voidaan sijoittaa muuta teollisuutta tai muuta vastaavaa toimintaa. Suojavyöhykkeen rajan sisäpuolella alueen käytön suunnittelussa ja rakentamisessa on otettava huomioon mahdolliset jätteenkäsittelyalueen ympäristövaikutukset.
sv-12 -----	Suojavyöhyke sv-12 (ulompi vyöhyke) (1) Merkinnällä osoitetaan jätteenkäsittelyalueiden ja kaivostoimintojen alueiden suojavyöhykkeet. <i>Suunnittelumääräys kaivostoimintojen alueiden suojavyöhykkeille:</i> Suunniteltaessa alueen käyttöä on otettava huomioon kaivostoiminnasta aiheutuvat ympäristölliset haittatekijät sekä alueella oleva onnettomuusvaara. Suunniteltaessa alueen käyttöä on palo- ja pelastusviranomaisille sekä toiminnanharjoittajalle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee yhteensovittaa kaivosteollisuuden tarpeet asumisen ja muiden maankäytön tarpeiden kanssa.
sv-21 -----	SUOJAVYÖHYKE, sv-21 (2) Merkinnällä osoitetaan jätteenkäsittelyalueiden ja kaivostoimintojen alueiden suojavyöhykkeet. <i>Suunnittelumääräys jätteenkäsittelyalueiden suojavyöhykkeille:</i> Jätteenkäsittelyalueen suojavyöhykkeen rajan sisäpuolella alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon jätteenkäsittelyalueen ympäristövaikutukset. <i>Suunnittelumääräys kaivostoimintojen alueiden suojavyöhykkeille:</i> Suunniteltaessa alueen käyttöä on otettava huomioon kaivostoiminnasta aiheutuvat ympäristölliset haittatekijät sekä alueella oleva onnettomuusvaara. Suunniteltaessa alueen käyttöä on palo- ja pelastusviranomaisille sekä toiminnanharjoittajalle varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa tulee yhteensovittaa kaivosteollisuuden tarpeet asumisen ja muiden maankäytön tarpeiden kanssa.
sv-8 -----	SUOJAVYÖHYKE, sv-8 (Rissala, yhdistelmärajaus) (2) Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien sotilasilmailun tilapäisen lentopaikan tai muita alueita, joilla on yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa otettava huomioon lähellä sijaitsevan vaaraa tai huomattavaa häiriötä aiheuttavien puolustusvoimien toimintojen rajoitteet. Yksityiskohtaisempaa suunnittelua koskevat rajoitukset voivat koskea esim. rakentamisen korkeutta, meluherkkiä toimintoja ja toimintojen laatua. Merkintä ei rajoita alueen maa- ja metsätalouskäyttöä tai käyttöä puolustusvoimia palvelemaan rakentamiseen.

	<i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huomioitava puolustusvoimien toimintaedellytykset ja niiden kehittämismahdollisuudet. Suunniteltaessa alueen käyttöä on Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.
	LENTOMELUALUE (2) Merkinnällä osoitetaan lentomelualue, jolla melutaso Lden on yli 55 dBA. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueelle ei tule yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa osoittaa uutta asuinrakentamista tai muita melulle herkkiä toimintoja. Alueelle voidaan sijoittaa lentoliikenteeseen liittyviä rakennuksia sekä muita toimintoja ja teollisuutta, joille lentomelu ei aiheuta haittaa.
	LENTOMELUVARAUMA (2) Merkinnällä osoitetaan aluetta, jolla varaudutaan lentomelun kasvuun. Meluvarauma-alueen raja on laadittu Puolustusvoimien ja Finavian yhteistyönä ilman uusia laskennallisia selvityksiä. <i>Suunnittelumääräys:</i> Tarkemmassa alueidenkäytön suunnittelussa tulee ottaa huomioon lentomelun mahdollinen lisääntyminen jo ennen kuin alueelta on käytettävissä päivitetty meluselvitys. Merkintä on voimassa korkeintaan 3 vuotta maakuntakaavan voimaantulosta tai siihen saakka, kunnes uusi meluselvitys valmistuu.
	Rautavaaran Sotinpuron ampuma- ja harjoitusalue, me 1 Ampumamelualueen raja (1) Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien toiminnoista johtuva melualue, jolla melutaso on yli 55 dB LAeq. Merkintä sallii nykyisen toiminnan jatkamisen ja kehittämisen sekä rakennusten täydennys- ja peruskorjaustoimenpiteet. Merkintä ei salli uusien asuin- tai vapaa-ajan asuntojen rakentamista. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueelle ei tule sijoittaa uutta vapaa-ajan asumista tai muita melulle erityisen herkkiä toimintoja. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon ympäristöministeriön ohjeistus toiminnan aiheuttamalle ympäristömelulle. Suunniteltaessa alueen käyttöä on Puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen.
	Ampumamelualueen raja, me 2 (1) Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien toiminnoista johtuva melualue, jolla melutaso on yli 50 dB LAeq. <i>Suunnittelumääräys:</i> Asuntoja tai muita melulle herkkiä toimintoja käsittävistä hankkeista on pyydettävä puolustusvoimien lausunto. Melualue- ja määräyksiä koskevia lausuntoja laadittaessa on oltava yhteydessä puolustusvoimiin.
	LUONNONRAUHA-ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan luonnon virkistyskäytön ja luontomatkailun kannalta merkittävät luonnonrauha-alueet. Alueiden pääasiallinen maankäyttömuoto on maa- ja metsätalous. <i>Suunnittelusuositus:</i> Pysyviä toimintoja alueelle ja sen ympäristöön suunniteltaessa tulee kiinnittää huomiota luonnonrauhan säilymiseen alueella siten, että luonnon äänistä nauttiminen on mahdollista. Luonnonrauha-alueilla tulee säilyttää mahdollisuus luonnollisen pimeän kokemiseen.

	KANSALLISPUISTO (2) Merkinnällä osoitetaan Tiilikkajärven, Etelä-Konneveden ja Linnansaaren kansallispuistojen alueita.
	KANSALLINEN KAUPUNKIPUISTO (2) Merkinnällä osoitetaan Kuopion kansallisen kaupunkipuiston aluetta.

4. ALUEVARAUS- JA KOHDEMERKINNÄT

	KESKUSTATOIMINTOJEN ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan Iisalmen, Kuopion, Siilinjärven ja Varkauden keskustojen ydinalueet, joille sijoittuu keskustahakuisia erikoiskaupan ja hallinnon palveluita, vähittäiskaupan suuryksiköitä ja asumista. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueiden käytön suunnittelussa tulee luoda edellytykset korkeatasoisen ja vetovoimaisen keskusta-alueen kehittämiselle ja monipuolisten erikoiskaupan palveluiden sijoittumiselle sekä erityisesti Kuopion keskustassa kansainvälisten, ylimaakunnallisten ja maakunnallisten toimintojen sijoittumiselle. Suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen kaupunkikuvaan, kulttuuriympäristön arvoihin, saavutettavuuteen sekä alueen liittymiseen muuhun kaupunkirakenteeseen. Alueiden käytön suunnittelussa on hyvä yhdistää asumista, liiketiloja ja toimistoja yhdeksi kokonaisuudeksi. Yhdyskuntarakenteen kaupunkimaisuus on varmistettava tiivistämällä ja täydentämällä olemassa olevaa kaupunkirakennetta kestävin periaattein. Keskusta-alueilla tulee kiinnittää erityistä huomiota kävely- ja pyöräilypainotteisiin ratkaisuihin ja kävelykeskustojen kehittämiseen. Alueen suunnittelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota alueen liikennejärjestelyihin ja sujuvien matkaketjujen muodostamiseen liikennemuodosta toiseen.
ca-v 	KESKUSTATOIMINTOJEN ALAKESKUS, SAVILAHTI (ca-v) (2) Merkinnällä osoitetaan keskustatoimintojen alakeskus, johon sijoittuu kansainvälisesti, valtakunnallisesti ja seudullisesti merkittäviä opetuksen, työpaikkojen, palveluiden ja asumisen alueita. Alueelle voidaan sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueiden käytön suunnittelussa tulee luoda edellytykset kansainvälisesti, valtakunnallisesti ja seudullisesti merkittävien opetuksen, työpaikkojen, palveluiden ja asumisen tasapainoiselle sijoittumiselle. Alueiden käytön suunnittelussa tulee huolehtia vetovoimaisen Savilahden alakeskusalueen kehittämisestä, alueen toiminnallisesta liittymisestä Kuopion keskustatoimintojen alueeseen ja vaihtoehtoisista kaupan suuryksiköiden paikoista. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, viihtyisän elinympäristön luomiseen sekä kulttuuriympäristön arvoihin. Huomiota on kiinnitettävä sujuviin matkaketjuihin ja erityisesti hyviin joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin.
ca1 	KESKUSTATOIMINTOJEN ALAKESKUS (ca1) (2) Merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittäviä, vahvoja keskustatoimintojen alakeskuksia, joihin sijoittuu seudullisia palveluita sekä asumista. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryksiköitä. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueiden käytön suunnittelussa tulee luoda edellytykset vetovoimaisen keskusta-alueen kehittämiselle sekä monipuolisten palveluiden ja asumisen sijoittumiselle. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, viihtyisän elinympäristön luomiseen, kulttuuriympäristön arvoihin sekä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vapaa-ajan ja ympärivuotisen asumisen kehittämiseen.

ca2 	KESKUSTATOIMINTOJEN ALAKESKUS (ca2) (2) Merkinnällä osoitetaan keskustatoimintojen alakeskuksia, joihin sijoittuu seudullisia palveluita sekä asu- mista. Merkinnän osoittamalle alueelle voidaan sijoittaa seudullisesti merkittäviä vähittäiskaupan suuryk- siköitä. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueiden käytön suunnittelussa tulee luoda edellytykset vetovoimaisen keskusta-alueen kehittämiselle sekä monipuolisten palveluiden ja asumisen sijoittumiselle. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämiseen, viihtyisän elinympäristön luomiseen, kulttuu- riympäristön arvoihin sekä joukkoliikenteen ja kevyen liikenteen toimintaedellytyksiin. Erityistä huomiota tulee kiinnittää vapaa-ajan ja ympärivuotisen asumisen kehittämiseen.
	TAAJAMAN RESERVIALUE (2) Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä toteutettavat seudullisesti merkittävät taajamat. <i>Suunnittelumääräys:</i> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa alueen toteuttaminen asettuu maakuntakaavan tavoitevuoden jäl- keiseen aikaan. Kunta määrittelee alueen toteuttamisen tarkoituksenmukaisen ajoituksen suhteessa alu- eensa muiden taajamien kehittämiseen.
	MONIPUOLINEN PALVELUTAAJAMA (2) Merkinnällä osoitetaan monipuoliset palvelutaajamat. Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksi- kön koon alarajat koskevat osaltaan myös monipuolisia palvelutaajamia. Alarajat ovat merkinnät- ja mää- räykset –asiakirjan liitteessä. <i>Suunnittelumääräys:</i> Kohdetta suunnitellaan asumiseen, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueena. Uusi rakentaminen ja muu maankäyttö on sopeutettava ympäris- töönsä tavalla, joka eheyttää yhdyskuntarakennetta, vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvaa ympä- ristö-, virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvot. Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava monipuolisten palveluiden säilyminen, kehit- täminen ja saatavuus, riittävät ulkoilu- ja lähivirkistysmahdollisuudet sekä kävely- ja pyöräily-yhteydet taa- jamien ulkopuolelle.
a 	TAAJAMA (2) Merkinnällä osoitetaan pienet palvelutaajamat ja pientaajamat. <i>Suunnittelumääräys:</i> Kohdetta suunnitellaan asumiseen, ympäristöönsä soveltuvien työpaikkatoimintojen sekä näihin liittyvien palveluiden ja toimintojen alueena. Uuden tai muuttuvan maankäytön tulee eheyttää yhdyskuntaraken- netta, vahvistaa taajaman omaleimaisuutta ja turvata sen ympäristö-, virkistys-, luonto- ja kulttuuriarvot. Suunnittelulla on varmistettava taajaman hyvät liikenneyhteydet päätieverkkoon sekä kevyen liikenteen turvallisuus ja toimintaedellytykset. Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon alueen kult- tuurihistorialliset ja maisemalliset ominaispiirteet.
at 	KYLÄ (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnan aluerakenteen kannalta merkittäviä kyliä tai lähekkäisten kylien koko- naisuuksia. <i>Suunnittelumääräys:</i> Tarkemmassa suunnittelussa on tuettava asumisen ohella kylän elinkeinotoimintoja, luotava edellytyksiä kulttuuriympäristön ja maisemallisten arvojen säilymiselle ja kehittymiselle sekä tuettava kylän omaeh- toista kehittämistoimintaa. Täydennysrakentamista ohjataan ja edistetään yleiskaavoituksella, ellei

kme

TILAA VAATIVAN KAUPAN SUURYKSIKKÖ (1)

Merkinnällä osoitetaan merkitykseltään seudullinen vähittäiskaupan suuryksikkö tai myymäläkeskittymä, joka kaupan laatu huomioon ottaen voi perustellusta syystä sijoittua myös keskusta-alueiden ulkopuolelle, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppaa.

Suunnittelumääräys:

Vähittäiskaupan suuryksiköiden mitoitus ja tarkempi sijoittuminen on suunniteltava siten, ettei niillä ole yksin tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittäviä haitallisia vaikutuksia keskusta-alueiden kaupallisiin palveluihin ja niiden kehittämiseen. Yksityiskohtaisessa suunnittelussa on huomioitava kaupan palvelujen saavutettavuus eri kulkumuodoin, sujuvat henkilöauto- ja joukkoliikenteen edellytykset erityisesti Kuopion Leväsenttiellä ja Volttikadulla sekä kaupan palveluiden sijoittuminen suhteessa asuinalueisiin.

Tilaa vaativan kaupan suuryksiköiden tai myymäläkeskittymän enimmäismitoitus on osoitettu oheisessa taulukossa. Enimmäismitoitukseen lasketaan mukaan myös 4000 k-m2 koon alittavat myymälät. Enimmäismitoitukseen lasketaan mukaan nykyinen ja uusi kerrosala. Kokonaismoituksen puitteissa alueilla voi toteuttaa muuta erikoiskauppaa tai päivittäistavarakauppaa paikallisesti merkittävänä. Paikallisesti merkittävän kaupan sijoittumisedellytykset tutkitaan ja ratkaistaan kuntakaavoituksella.

Siilinjärven Valtatie 9 ja Ranta-Toivalantien risteyksen merkintää koskee lisäksi suunnittelumääräys:

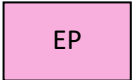
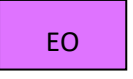
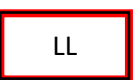
Valtatie 9 ja Ranta-Toivalan tien risteyksen kaupan alueen toteuttaminen on mahdollista siinä vaiheessa, kun Rissalan yrityspuisto on toteutunut Ranta-Toivalan tien läheisyyteen.

Varkauden Pohjoisen portin merkintää koskee lisäksi suunnittelumääräys:

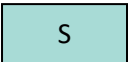
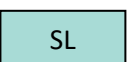
Pohjoisen portin toteuttaminen tulee kytkeä yhdyskuntarakenteen laajenemiseen alueelle siten, että lähempänä keskustaa olevat kaupan alueet on ensin hyödynnetty. Pohjoisen Portin alueelle voi sijoittua myös matkailua ja ohikulkevaa liikennettä palvelevaa toimintaa. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on huomioitava SEVESO III-direktiivin mukainen suojavyöhyke ja sen aiheuttamat rajoitukset vähittäiskaupan suuryksiköiden ja myymäläkeskittymien sijainnille.

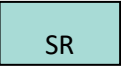
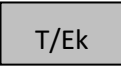
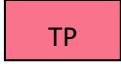
Alue	Kunta	Merkintä	Mitoitus	Yhteensä
Kiuruvesi	Kiuruvesi		2014	3 900
			Uusi	7 000
		kme	Enimmäismitoitus	10 900
Marjahaka	Iisalmi		2014	22 800
			Uusi	20 000
		kme	Enimmäismitoitus	42 800
Green Valley	Siilinjärvi		2014	0
			Uusi	28 900
		kme	Enimmäismitoitus	28 900
Vt 9:n ja Ranta-Toivalan tien risteys	Siilinjärvi		2014	0
			Uusi	15 000
		kme	Enimmäismitoitus	15 000
Vt 5 länsi (Volttikatu)	Kuopio		2014	40 000
			Uusi	20 000
		kme	Enimmäismitoitus	60 000
Vt 5 itä (Leväsentie)	Kuopio		2014	51 000
			Uusi	20 000
		kme	Enimmäismitoitus	71 000
Kolmisoppi	Kuopio		2014	24 500
			Uusi	5 000
		kme	Enimmäismitoitus	29 500
Matkus	Kuopio		2014	0
			Uusi	61 000
		kme	Enimmäismitoitus	61 000
Nilsia	Kuopio		2014	0
			Uusi	7 000
		kme	Enimmäismitoitus	7 000
Suonenjoki	Suonenjoki		2014	2 600
			Uusi	7 000
		kme	Enimmäismitoitus	9 600
Leppävirta	Leppävirta		2014	0
			Uusi	7 000
		kme	Enimmäismitoitus	7 000
Pohjoinen portti	Varkaus		2014	3 000
			Uusi	18 000
		kme	Enimmäismitoitus	21 000
Harjulantie	Varkaus		2014	7 000
			Uusi	13 000
		kme	Enimmäismitoitus	20 000

kme/res	TILAA VAATIVAN KAUPAN SUURYKSIKÖN RESERVIALUE (1) Merkinnällä osoitetaan tilaa vaativan kaupan suuryksikön reservialue Kuopion Pieneen Neulamäkeen. Merkinnällä mahdollistetaan seudullisesti merkittävän tilaa vaativan kaupan sijoittuminen Pienen Neulamäen yritysalueeseen tulevaisuudessa. Suunnittelumääräys: Alue voidaan ottaa käyttöön muiden seudullisesti merkittävien kaupan sijaintipaikkojen täytyttyä. Tilaa vaativan kaupan suuryksiköiden tai myymäläkeskittymän reservialueen enimmäismitoitus on osoitettu oheisessa taulukossa. Kaupan laadun mitoitus koskee uutta liiketilaa. Enimmäismitoitukseen lasketaan mukaan myös 4000 k-m2 koon alittavat myymälät. Enimmäismitoitukseen lasketaan mukaan nykyinen ja uusi kerrosala. Kokonaismitoituksen puitteissa alueilla voi toteuttaa muuta erikoiskauppaa tai päivittäistavarakauppaa paikallisesti merkittävänä. Paikallisesti merkittävän kaupan sijoittumisedellytykset tutkitaan ja ratkaistaan kuntakaavoituksella. <table><tr><th>Alue</th><th>Kunta</th><th>Merkintä</th><th>Mitoitus</th><th>Yhteensä</th></tr><tr><td>Pieni Neulamäki</td><td>Kuopio</td><td></td><td>2014</td><td>0</td></tr><tr><td></td><td></td><td></td><td>Uusi</td><td>20 000</td></tr><tr><td></td><td></td><td>kme/res.</td><td>Enimmäismitoitus</td><td>20 000</td></tr></table>	Alue	Kunta	Merkintä	Mitoitus	Yhteensä	Pieni Neulamäki	Kuopio		2014	0				Uusi	20 000			kme/res.	Enimmäismitoitus	20 000
Alue	Kunta	Merkintä	Mitoitus	Yhteensä																	
Pieni Neulamäki	Kuopio		2014	0																	
			Uusi	20 000																	
		kme/res.	Enimmäismitoitus	20 000																	
EA1 ea1	Ampumarata ja/tai moottoriurheilualue EA1/ea1 (1) Merkinnällä osoitetaan valtakunnallista, maakunnallista ja seudullista merkitystä omaavat ampumarata-alueet, ajoharjoitteluradat ja moottoriurheilualueet. Suunnittelumääräys: Toiminnasta aiheutuvan meluhaitan vuoksi ei melualueelle tule sijoittaa uusia asuinrakennuksia tai muuta melulle herkkää toimintaa. Ampumarata-alueilla toiminnot tulee sijoittaa siten, että toiminnasta ei aiheudu siihen rajautuvilla alueilla maaperän tai pohjaveden pilaantumisvaaraa.																				
EAH	Ampuma- ja harjoitusalue EAH (1) Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien ampuma- ja harjoitusalueet, joille yleisön pääsy on rajoitettu. Alue varataan puolustusvoimien käyttöön.																				
ej	JÄTTEENKÄSITTELY- JA KIERTOTALOUSALUE (2) Merkinnällä osoitetaan jätteenkäsittely- ja kiertotalousalueet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.																				
en	ENERGIAHUOLLON ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan merkittävimmät energihuollon alueet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.																				
EK ek	KAIVOSTOIMINTOJEN ALUE TAI KOHDE (1, 2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kaivostoimintojen alueet. Suunnittelumääräys: Alueiden käytön suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristö- ja meluvaikutukset. Suunnitellessa alueen käyttöä on palo- ja pelastusviranomaisille ja tarvittaessa puolustusvoimille varattava mahdollisuus lausunnon antamiseen. Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.																				

	PUOLUSTUSVOIMIEN ALUE (1, 2) Merkinnällä osoitetaan puolustusvoimien käytössä olevat alueet, joille yleisön pääsy on kielletty tai rajoitettu. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa on turvattava puolustusvoimien toimintaedellytykset sekä kiinnitettävä erityistä huomiota ympäristöarvoihin ja yleiseen turvallisuuteen.
  eo	MAA-AINESTEN OTTOALUE SORAN, MOREENIN JA HIEKAN OTTOA SEKÄ KALLIONLOUHINTAA VARTEN (2) Merkinnällä osoitetaan maa-aineshuollon kannalta tärkeimmät soran, moreenin tai hiekanottoalueet sekä kallionlouhinta-alueet. <i>Suunnittelumääräys:</i> Laajoilla tai usean toimijan käyttämillä maa-ainesten ottoalueilla ottosuunnitelmien tulisi perustua koko alueen käsittävään osayleiskaavaan tai maisemaselvitykseen (MAL 5.1 §). Kun ottoalue sijaitsee ge -osa-alueilla tai on MY-alueen ympäröimä, alueeseen kohdistuu seuraava <i>suunnittelumääräys</i>: Alueiden käytön suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon ympäröivän harjualueen maisemalliset arvot ja harjumuodostuman luonteenomaiset piirteet sekä ympäröivä vesi- ja kulttuurimaisema. Ennen alueilla tehtävää maa-ainestenottoa tulee olla hyvissä ajoin yhteydessä museoviranomaiseen, jotta arkeologisen inventoinnin tarve voidaan arvioida. Alueiden käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000 -verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pintavalumaolosuhteisiin.
	LENTOLIIKENTEEN ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja valtakunnallisesti merkittävät lentoasemat ja niiden toimintaan välittömästi liittyvät alueet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käyttöä suunniteltaessa on huomioitava Puolustusvoimien, siviililentoliikenteen ja lentorahtiliikenteen sekä lentoliikenteeseen liittyvien palvelutoimintojen tilatarpeet.
  II	LENTOAIKKA (2) Merkinnällä osoitetaan harrasteilmailun lentopaikkoja. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon ylimaakunnallisen harrasteilmailun sekä kehittyvän sähköisen ilmailun, etälennonjohdon ja tilauslentoliikenteen tarpeet.
	YHDISTETTYJEN KULJETUSTEN TERMINAALI (2) Merkinnällä osoitetaan Itä-Suomen yhdistettyjen kuljetusten terminaalin yleispiirteistä sijoittumispaikkaa. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Alueen käyttöä on suunniteltava niin, ettei melutaso alueen läheisillä taajamatoimintojen alueilla ylitä 55 dBA.

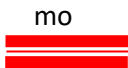
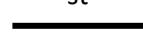
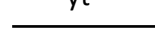
	RAIDELIIKENTEN TERMINAALI (2) Merkinnällä osoitetaan raakapuu- ja muiden lastausterminalien alueita. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käyttöä on suunniteltava niin, ettei melutaso alueen läheisillä taajamatoimintojen alueilla ylitä 55 dBA.
	SATAMA-ALUE (2) Merkinnällä osoitetaan matkustaja- ja/tai tavaraliikenteen käytössä olevat syväsatamat. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Satama-alueilla vedenalaisten muinaisjäännösten inventointitarve on selvitettävä ennen kuin alueilla tehdään vedenpohjaa muuttavia vesirakennustöitä.
	VENESATAMA, UITON TOIMINTAPAIKKA (2) Merkinnällä osoitetaan tärkeimmät veneilyn käytössä olevat satamat ja laiturit sekä uiton toimintapaikat. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
MU mu 	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA (2) <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on otettava huomioon metsätalouden ja ulkoilukäytön tarpeet. Lisäksi on otettava huomioon alueen luontoarvot ja huolehdittava siitä, ettei hanke yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin, maaston kulumiseen ja pienilmastoon.
MY my 	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISIÄ YMPÄRISTÖARVOJA Merkinnällä osoitetaan kallio- ja harjualueet alueet, joilla on maa-aineslain 3 §:n tarkoittamia maisemaan liittyviä arvoja. Merkinnällä osoitetaan myös arvokkaita kallio- ja moreenikohteita, hiekkarantoja, kivikkoja, serpentiinikallioita sekä tuuli- ja rantakerrostumia. Lisäksi merkinnällä osoitetaan kallioperän suojelu- ja opetuskohteet. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on maa- ja metsätalouden ohella otettava erityisesti huomioon alueen maisemalliset arvot ja harju-, moreeni-, kalliomuodostuman, hiekkarannan, kivikon sekä tuuli- ja rantakerrostumien luonteenomaiset piirteet.
MY-s my-s 	MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON MERKITTÄVIÄ SUOLUONTOARVOJA (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti tai valtakunnallisesti arvokasta suoluontoa täydentäviä kohteita. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen maankäyttöä suunniteltaessa on otettava erityisesti huomioon alueen arvokkaan suoluonnon luonteenomaiset piirteet ja vaikutukset luonnon monimuotoisuudelle. <i>Suunnittelusuositus:</i> Alueella tulisi pyrkiä parantamaan suoluonnon tilaa.

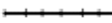
 RMk rmk 	VIRKISTYSKALASTUSALUE TAI -KOHDE (2) Merkinnällä osoitetaan vähintään maakunnallisesti merkittävät virkistyskalastukseen liittyvät kohteet.
 rm	MATKAILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN KOHDE (2) Merkinnällä osoitetaan vähintään maakunnallisesti merkittävät matkailupalvelukohteet. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee kiinnittää huomiota matkailun ja virkistykseen kan- nalta vetovoimaisen kohteen muodostamiseen sekä ottaa huomioon eri toimintojen ja rakentamisen so- peuttaminen ympäristöön. Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnit- telussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueen pohjavesi- ja pintavalumaolosuhte- siin, maaston kulumiseen ja pienilmastoon.
 S	SUOJELUALUE (2) Merkinnällä osoitetaan vesilain sekä vesi- ja luonnonsuojelulain perusteella suojeltuja ja suojeltavaksi tar- koitettuja alueita. <i>Suunnittelumääräys:</i> Maa-alueista perustetaan suojelualueita ja vesialueet tulee ottaa huomioon lupamenettelyissä.
 SL sl 	LUONNONSUOJELUALUE (2) Merkinnällä osoitetaan luonnonsuojelulain nojalla suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja alueita. Alu- eella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Suojeltaviksi tarkoitetuilla alueilla ei tule tehdä suojeluarvoja heikentäviä toimenpiteitä.
s2 	Suojelualue s2 (1) Merkinnällä osoitetaan Metsähallituksen omalla päätöksellä suojelema tai suojeltavaksi tarkoitettu alue. Alueella on voimassa MRL 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus
 sm sm-v	MUINAISJÄÄNNÖS (2) Merkinnällä osoitetaan Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitettuja kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kaikki kiinteät muinaisjäännökset on rauhoitettu muinaismuistolailla. Rauhoitus koskee myös vielä löytämättö- miä muinaisjäännöksiä. Valtakunnalliset arkeologiset kohteet osoitetaan omalla tunnuksella, sm-v. Alu- eella on voimassa MRL 33 § mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suojelumääräys:</i> Muinaismuistolailla (295/1963) rauhoitetun kiinteän muinaisjäännöksen kaivaminen, peittäminen, muut- taminen, vahingoittaminen, poistaminen ja muu siihen kajoaminen on kielletty. Kohdetta koskevasta suun- nitelmista tulee pyytää museoviranomaisen lausunto. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen käytön suunnittelussa on otettava huomioon alueella olevat muinaisjäännökset.

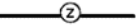
 sm-2	MUU KULTTUURIPERINTÖKOHDE (2) Merkinnällä osoitetaan muita kulttuuriperintökohteita, jotka eivät ole muinaismuistolain tarkoittamia kiinteitä muinaisjäännöksiä. Kohteen säilyttäminen on perusteltua historiallisen merkityksen ja kulttuuriperintöarvojen takia. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa tulee huomioida kohteen historialliset (esim. asutus-, elinkeino- ja sotahistorialliset) erityispiirteet. Kohdetta koskevasta suunnitelmasta tulee pyytää museoviranomaisen lausunto.
 	RAKENNUSSUOJELUALUE, RAKENNUSSUOJELUKOHDE (2) Merkinnällä osoitetaan lakien (mm. rakennusperintölain 2010/498) ja asetusten mukaan suojeltuja tai suojeltavaksi tarkoitettuja vähintään maakunnallisesti merkittäviä rakennuksia, rakennusryhmiä tai alueita. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen tai kohteen suunnittelussa ja käytössä on otettava huomioon kulttuuriympäristön vaaliminen ja turvattava merkittävien kulttuuriarvojen ja ominaispiirteiden säilyminen. Aluetta tai kohdetta koskevasta suunnitelmasta tulee pyytää alueellisen ympäristöviranomaisen ja museoviranomaisen lausunto.
 	TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE TAI -KOHDE (2) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät teollisuus- ja varastoalueet, joilla on liikenteellisiä tai ympäristövaikutuksia. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa tulee huolehtia siitä, että merkittävät ympäristöhäiriöt viereisille alueille estetään. Alueen käytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomioita liikenneturvallisuuteen ja alueen kestävään saavutettavuuteen. Seveso III-kohteiden voimassa olevat suojaetäisyydet on tarkistettava.
 	TEOLLISUUS- JA VARASTOALUE TAI -KOHDE, JOLLE SAA SIOITTA A VAARALLISIA KEMIKAALEJA VALMISTAVAN TAI VARASTOIVAN LAITOKSEN (2, K) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät kemianteollisuuden alueet. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön ja sen lähiympäristön suunnittelussa tulee huomioida vaarallisten kemikaalien käytöstä ja varastoinnista aiheutuvat ympäristöriskit. Seveso III-kohteiden voimassa olevat suojaetäisyydet on tarkistettava.
	TEOLLISUUS- JA KAIVOSTOIMINTOJEN ALUE (K) Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti ja seudullisesti merkittävät teollisuus- ja kaivos -toimintojen alueet, joille voi sijoittaa kaivostoimintaa ja siihen liittyvää teollisuutta. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa tulee erityisesti ottaa huomioon toiminnan aiheuttamat ympäristövaikutukset.
 	TYÖPAIKKA-ALUE TAI KOHDE (2) Merkinnällä osoitetaan monipuoliset työpaikka-alueet, joissa voi olla toimisto- ja palvelutyöpaikkoja sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamatonta teollisuutta ja varastointia. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on kiinnitettävä erityistä huomioita alueen kestävään saavutettavuuteen ja kaupunkikuvaan. Alue on suunniteltava siten, että riittävät viheryhteydet viheralueiden välillä säilyvät.

V	VIRKISTYS-, RETKEILY- JA ULKOILUALUE (2) Merkinnällä osoitetaan virkistykseen, ulkoiluun sekä retkeilytoimintaan tarkoitettut alueet ja/tai virkistyskeskuksia varten tarkoitettut alueet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke yksistään tai yhdessä muiden hankkeiden kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkoston kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueen pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin, maaston kulumiseen ja pienilmastoon.
---	---

5. VIIVAMERKINNÄT

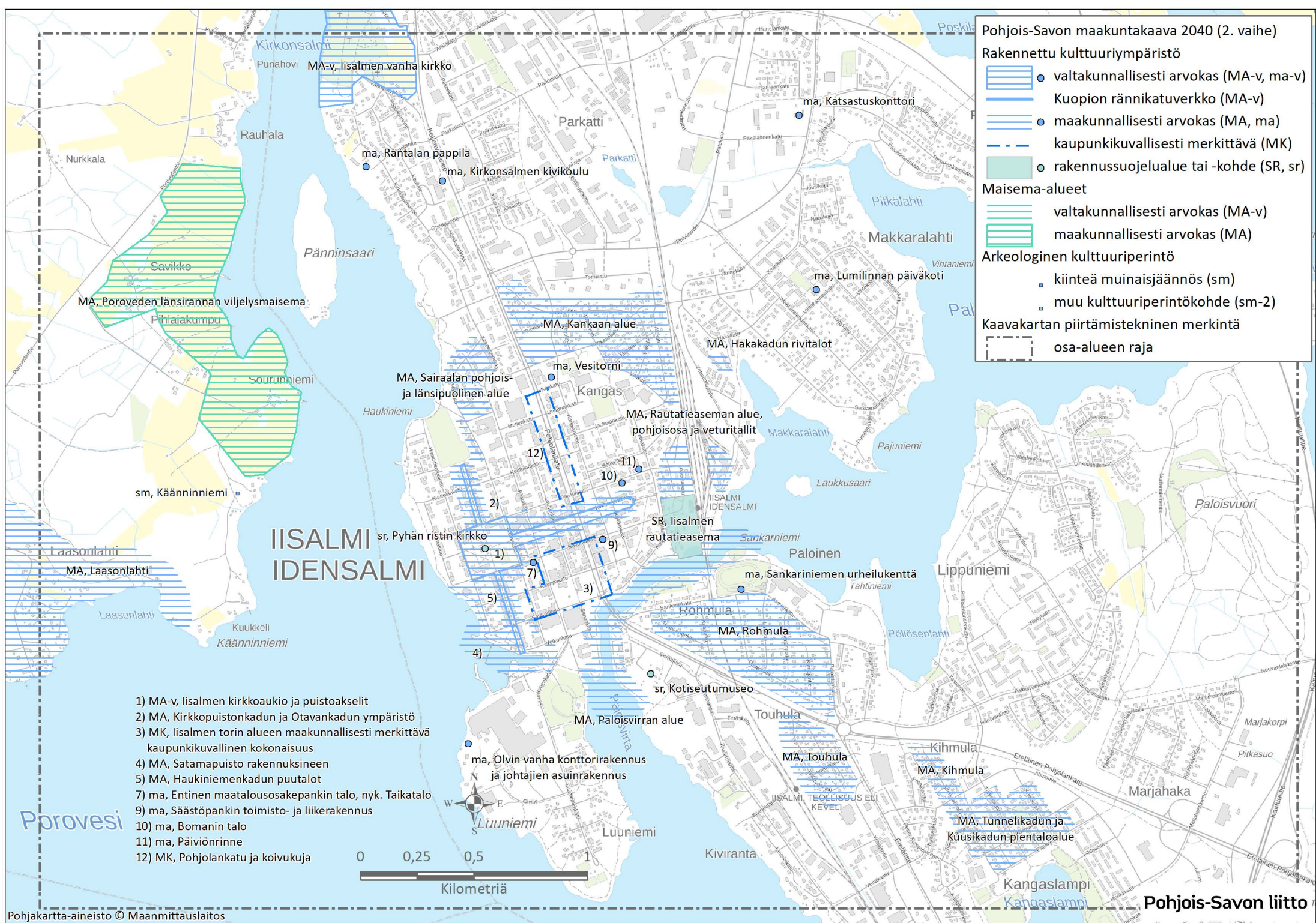
	MOOTTORITIE (2) Olemassa oleva moottoritie. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
	UUSI MOOTTORITIE (2) Merkintä sisältää myös tarvittavat liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyt. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
	VALTATIE TAI KANTATIE (2) Merkinnällä osoitetaan pääväyläasetuksen mukaiset valtatie 5 ja 9 sekä muut valtatie ja kantatie. Merkintä sisältää nykyiset liittymät sekä uudet liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyt. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
	UUSI TIEYHTEYS (2) Merkintä sisältää myös tarvittavat liittymä- ja rinnakkaistiejärjestelyt. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
	MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA TIEYHTEYS (2) Merkinnällä osoitetaan sellaisia aluerakenteen kannalta keskeisiä tieyhteyksiä, joille on odotettavissa merkittäviä, mutta yksityiskohtaisemmin suunnittelelmattomia parantamistoimia, joilla on vaikutusta ympäröivään maankäyttöön. Merkintä sisältää myös parantamisen edellyttämät liittymä- ja rinnakkais-tiejärjestelyt sekä tielinjausmuutokset samassa maastokäytävässä. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Tieyhteyttä tulee kehittää siten, että se tukee ja mahdollistaa kaupunkiseudun aluerakenteen kehittymisen maakuntakaavaan sisältyvien maankäyttöratkaisujen mukaisesti. Suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin sekä geologisiin arvoihin.
	SEUTUTIE (2) Seututiet yhdistävät kuntatason keskuksia tärkeimpiin liikennetarvesuuntiinsa ja kytkevät merkittävimmät muut liikennettä synnyttävät kohteet. Valtatieluokaisen moottoritien rinnakkaistie on yleensä seututie. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
	YHDYSTIE (2) Kaavassa osoitetaan huoltovarmuuden kannalta ja kansallispuistojen saavutettavuuden kannalta maakunnallisesti merkittävimmät yhdystiet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
kt -> vt	TIELUOKAN MUUTOS (2) Merkintä osoittaa tavoitetta tieluokan muutoksesta kantatiestä valtatieksi. Merkinnällä osoitetaan nykyisiä kantateitä 77 ja 88.

	SAVONRATA: KAKSIRAITEINEN NOPEAN LIIKENTEEN PÄÄRATA (2) Merkinnällä osoitetaan nopealle junaliikenteelle vaihteittain kehitettävä kaksiraiteinen päärata, Savon rata, jolla tavoitenoisuus on vähintään 160 km/h. Savonrata on pääväyläasetukseen ja yleiseurooppalaiseen TEN-T kattavaan verkkoon kuuluva rata. Merkintä sisältää myös uudet seisakkeet, terminaalit ja kohtaamispaikat sekä tasoristeyspoistot ja niiden edellyttämät tiejärjestelyt. Lisäksi merkintä mahdollistaa linjausmuutokset samassa maastokäytävässä. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tarkasteltuna tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin ja viheryhteyksien säilymiseen.
	MERKITTÄVÄSTI PARANNETTAVA RATA (2) Merkinnällä osoitetaan Pieksämäki-Joroinen-Huutokoski-Varkaus-Joensuu, Siilinjärvi-Viinijärvi-Joensuu ja Iisalmi-Ylivieska-radat, joissa on merkittäviä parantamiseen, sähköistykseen ja kehittämiseen liittyviä tarpeita. Iisalmi-Ylivieska ja Siilinjärvi-Viinijärvi-Joensuu radat kuuluvat EU:n TEN-T kattavaan rataverkkoon. Iisalmi-Ylivieska rata on pääväyläasetuksen rautateiden pääväylä. Merkintä sisältää myös uudet kohtaamispaikat, terminaalit ja tasoristeyspoistot sekä niiden edellyttämät tiejärjestelyt. Lisäksi merkintä mahdollistaa linjausmuutokset samassa maastokäytävässä. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. <i>Suunnittelumääräys:</i> Alueen käytön suunnittelussa on huolehdittava siitä, ettei hanke tai suunnitelma yksinään tarkasteltuna tai yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä Natura 2000-verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden pohjavesi- ja pintavalumaolosuhteisiin ja ekologisten yhteyksien säilymiseen.
	YHDYSRATA (2) Merkinnällä osoitetaan henkilö- ja tavaraliikenteen käyttämät radat. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
	SIVURATA (2) Merkinnällä osoitetaan tavaraliikenteen käyttämät pistoraiteet. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.
	LAIVAVÄYLÄ (syväys 4,3 / 4,2 / 2,4 m) (2) Merkinnällä osoitetaan syväväylät sekä risteilyliikenteen ja uiton väylät.
	VENEVÄYLÄ (syväys 1,2 m) (2)
	MELONTAREITTI (2) Merkinnällä osoitetaan matkailun ja virkistysten kannalta tärkeitä melontareittejä.
	MOOTTORIKELKKAREITIN YHTEYSTARVE (2) Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset olemassa olevat ja suunnitellut maakunnalliset moottorikeikkailun runkoreitit. <i>Suunnittelumääräys:</i> Reitin yksityiskohtaisempi suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä eri kuntien sekä maanomistajien kanssa.

	ULKOILUREITIN YHTEYSTARVE (2) Merkinnällä osoitetaan ohjeelliset maakunnallisesti merkittävät ulkoilureitit. <i>Suunnittelumääräys:</i> Reitin yksityiskohtaisempi suunnittelu tulee tehdä yhteistyössä eri kuntien sekä maanomistajien kanssa.
	Ohjeellinen laivaväylä (1) Merkinnällä osoitetaan vesiväyläyhteydet, jotka perustuvat todettuun vesiliikenteen yhteystarpeeseen ja joiden sijaintiin, toteutustapaan tai ajoitukseen liittyy epävarmuutta. <i>Suunnittelumääräys:</i> Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee huomioida ohjeellinen laivaväylän varaus. Teiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon, miten varaus voidaan toteuttaa myöhemmin. Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee erityistä huomiota kiinnittää luonto-, maisema- ja kulttuuriympäristöarvojen säilymiseen sekä ulkoilureittien ja ekologisen verkoston kannalta tärkeiden viheryhteyksien jatkuvuuden turvaamiseen ja on huolehdittava siitä, ettei hanke yksinään tai suunnitelma yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 65 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä NATURA 2000-verkostoon kuuluvan alueen S1 52.501 (Sorsavesi) perusteena olevia luonnonarvoja. Suunnittelussa on erityisesti otettava huomioon vaikutukset Natura-alueiden veden laatuun ja järvimaisemaan. Suunnittelussa tulee arvioida museoviranomaisten kanssa mahdollinen arkeologisen inventoinnin tarve. <i>Valtateiden suunnittelua koskeva määräys:</i> Teiden suunnittelussa tulee ottaa huomioon, miten Päijänne-Saimaa kanavan varaus voidaan toteuttaa myöhemmin.
110 kv 	OHJEELLINEN SÄHKÖNSIIRTOLINJA JA JÄNNITE 110/400 kV (1, 2) Merkinnällä osoitetaan ohjeellinen, alustavasti suunniteltu 110 kV tai 400 kV sähkönsiirtolinjavaraus. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus. Nuojua-Huutokoski 400 kV sähkönsiirtolinjaa suunniteltaessa on huolehdittava siitä, ettei rakentaminen tai muu käyttö yksistään tai tarkasteltuna yhdessä muiden hankkeiden ja suunnitelmien kanssa luonnonsuojelulain 34 §:n tarkoittamalla tavalla merkittävästi heikennä alueella olevien tai siihen rajautuvien Natura 2000- verkostoon kuuluvien alueiden perusteena olevia luonnonarvoja.
110 kv 	Sähkönsiirtolinja ja jännite (1,2) Merkinnällä osoitetaan olemassa olevat 110 kV ja 400 kV sähkönsiirtolinjat. Alueella on voimassa MRL:n 33 §:n mukainen rakentamisrajoitus.

6. LIITTEET

6.1 Osa-aluekartat: Taajamien kulttuuriympäristöt

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- Kuopion rännikatuverkko (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

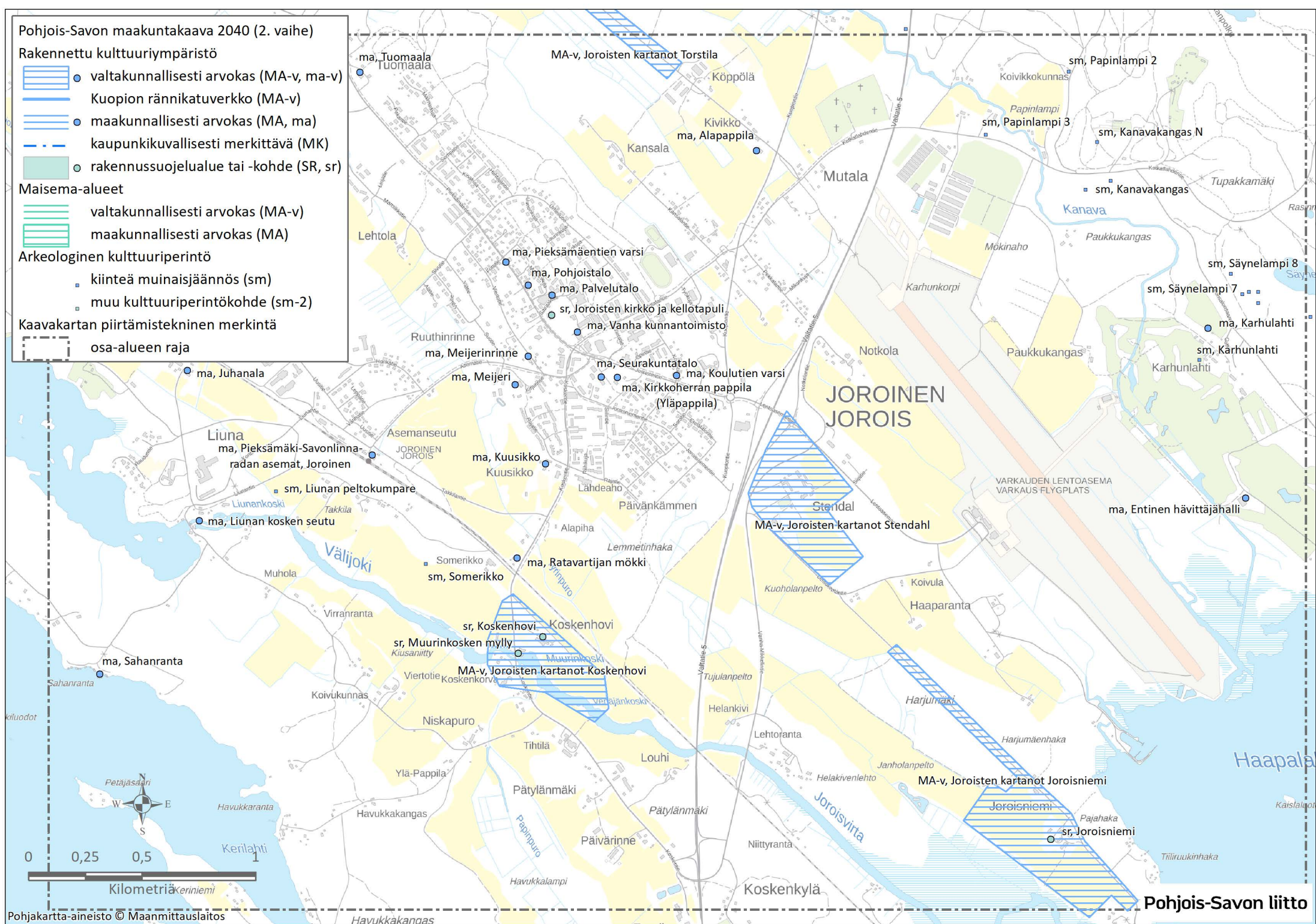
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-2)

Kaavakartan piirtämistekninen merkintä

- osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- Kuopion rännikatuverkko (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

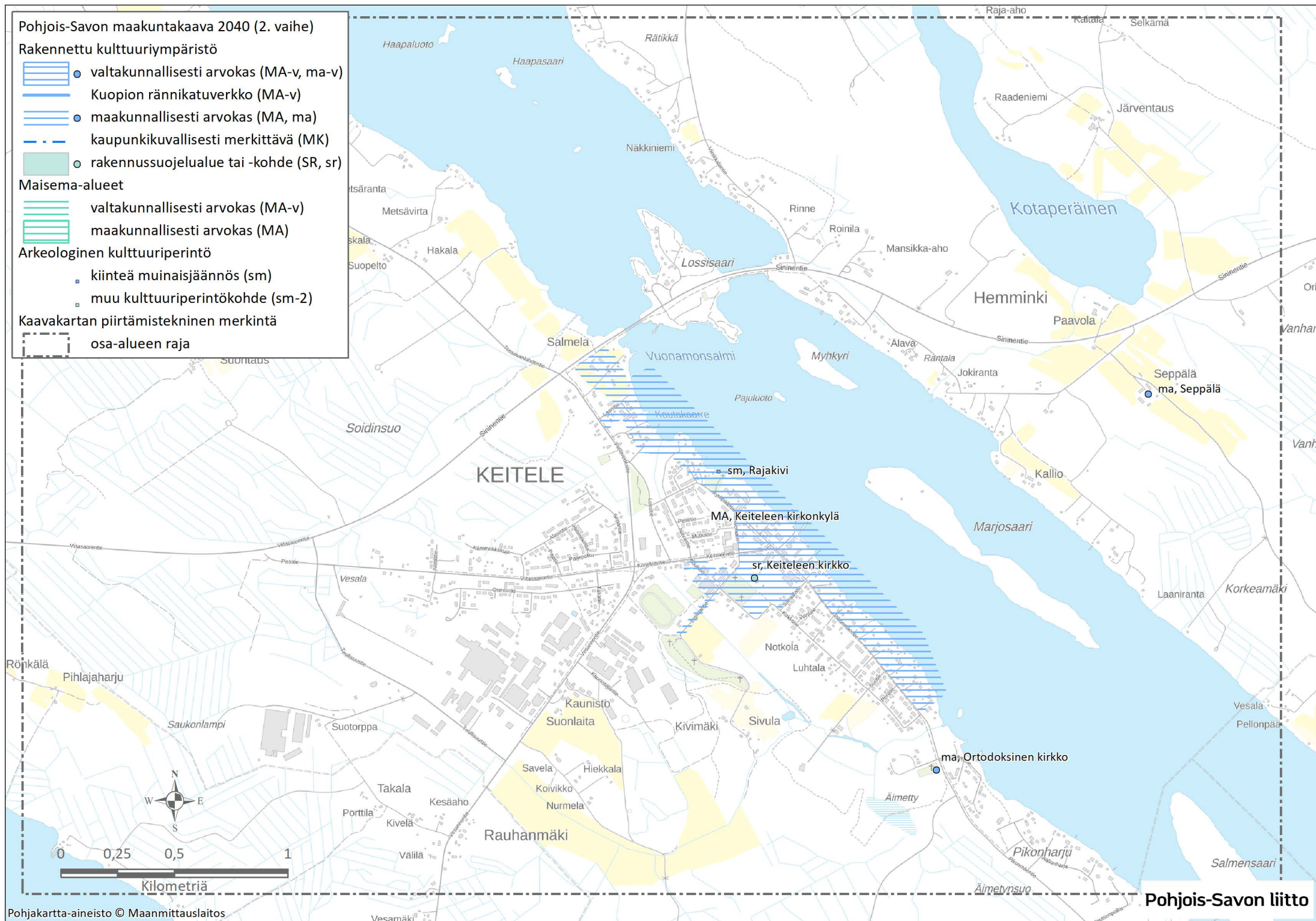
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

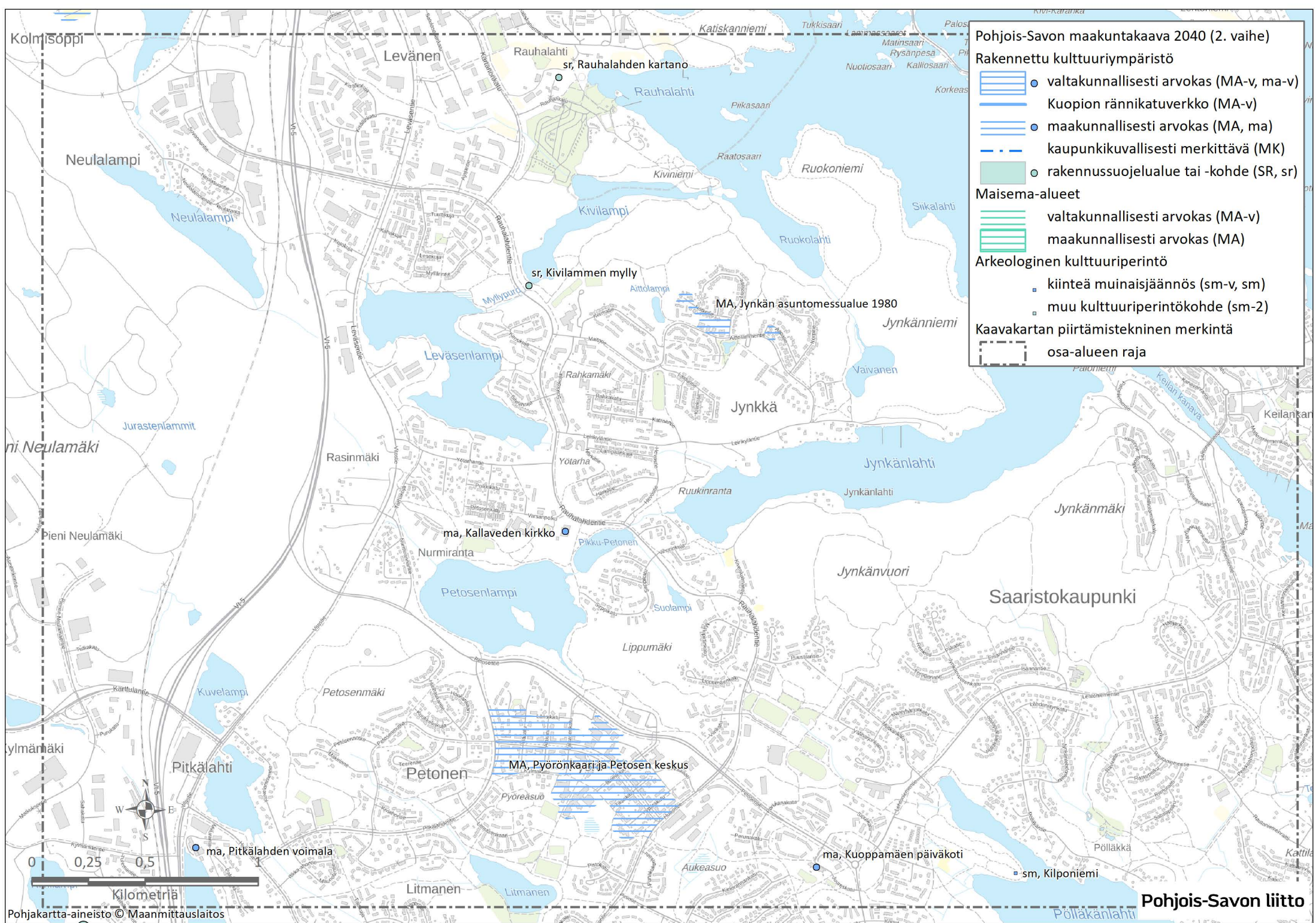
Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-2)

Kaavakartan piirtämistekninen merkintä

- osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- Kuopion rännikatuverkko (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

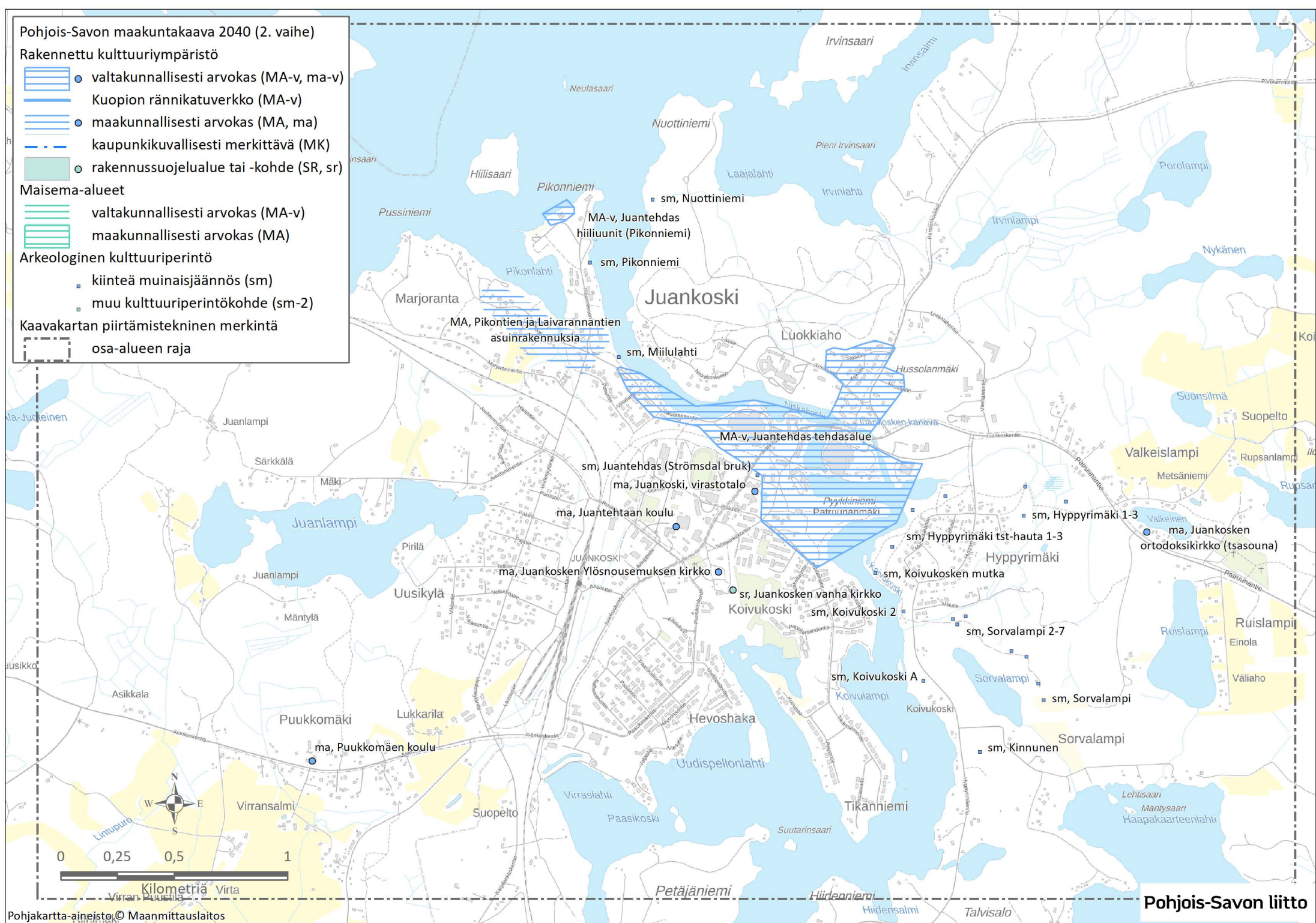
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

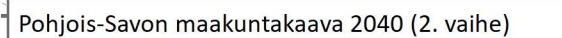
Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-2)

Kaavakartan piirtämistekninen merkintä

- osa-alueen raja

Rakennettu kulttuuriympäristö

- ● valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
Kuopion rännikatuverkko (MA-v)
- ● maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- ● rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

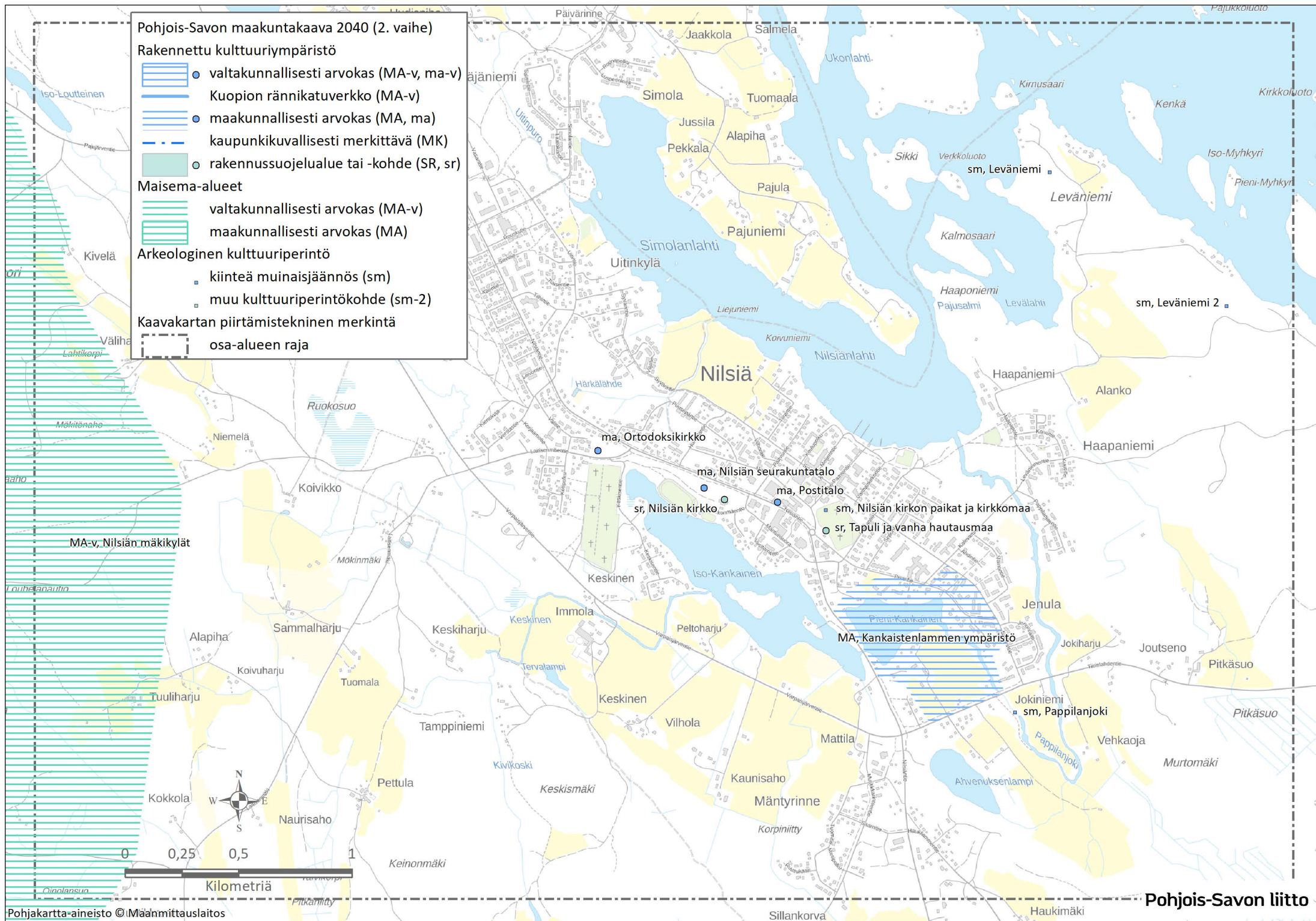
valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
maakunnallisesti arvokas (MA)

Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäänös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-2)

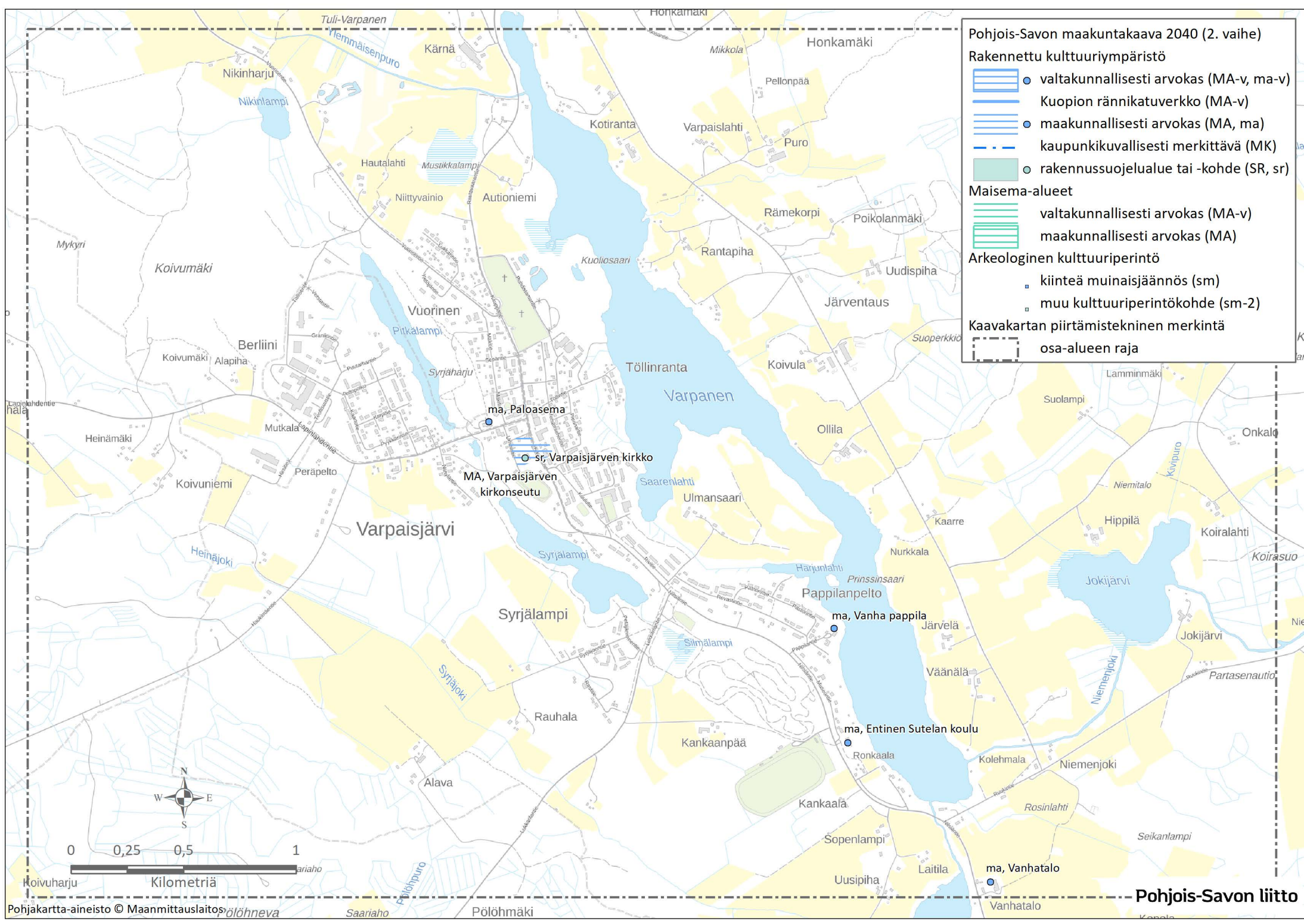
Kaavakartan piirtämistekninen merkintä

- osa-alueen raja

osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- Kuopion rännikatuverkko (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

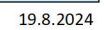
Arkeologinen kulttuuriperintö

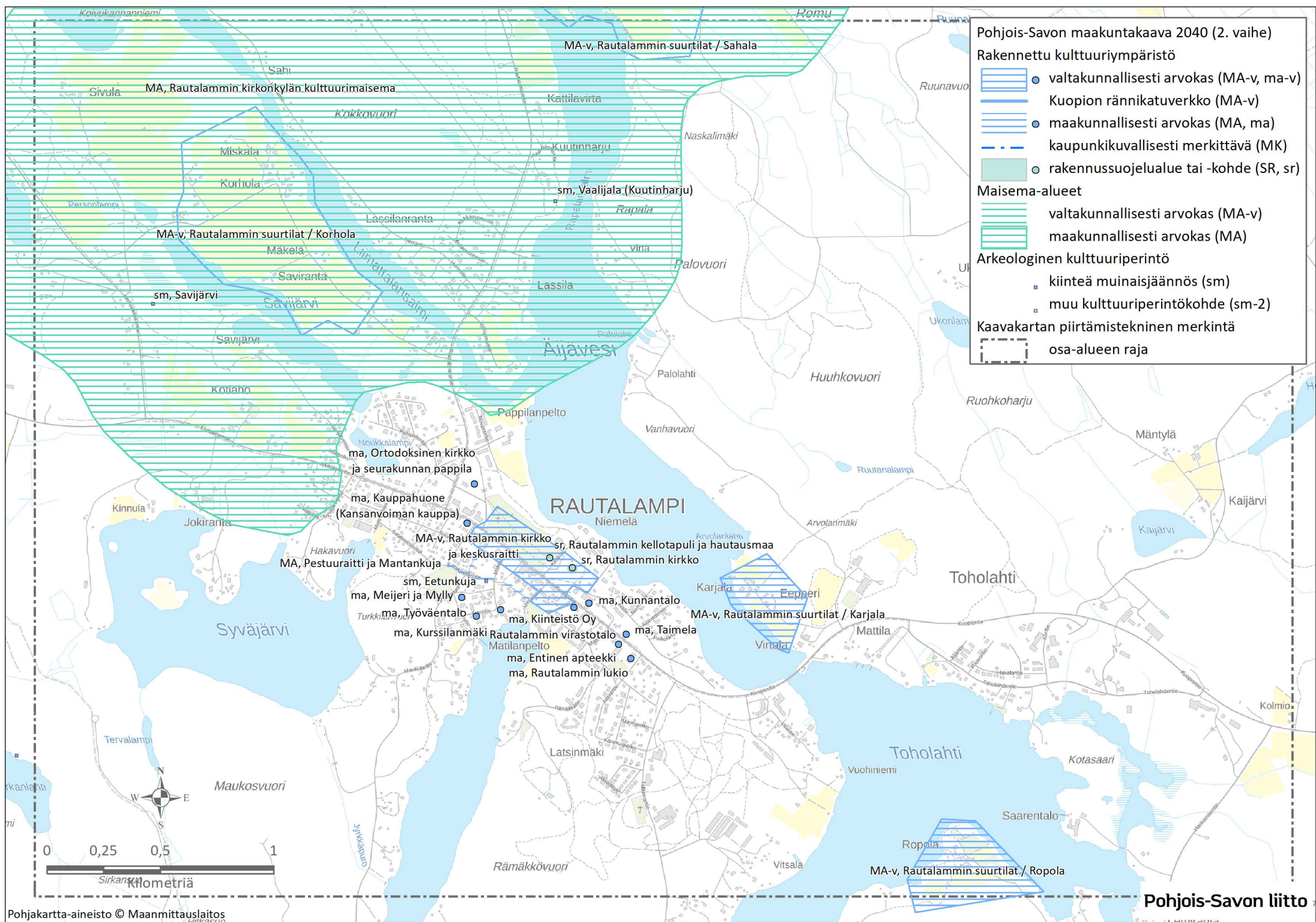
- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-2)

Kaavakartan piirtämistekninen merkintä

- osa-alueen raja

osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
- Kuopion rännikatuverkko (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

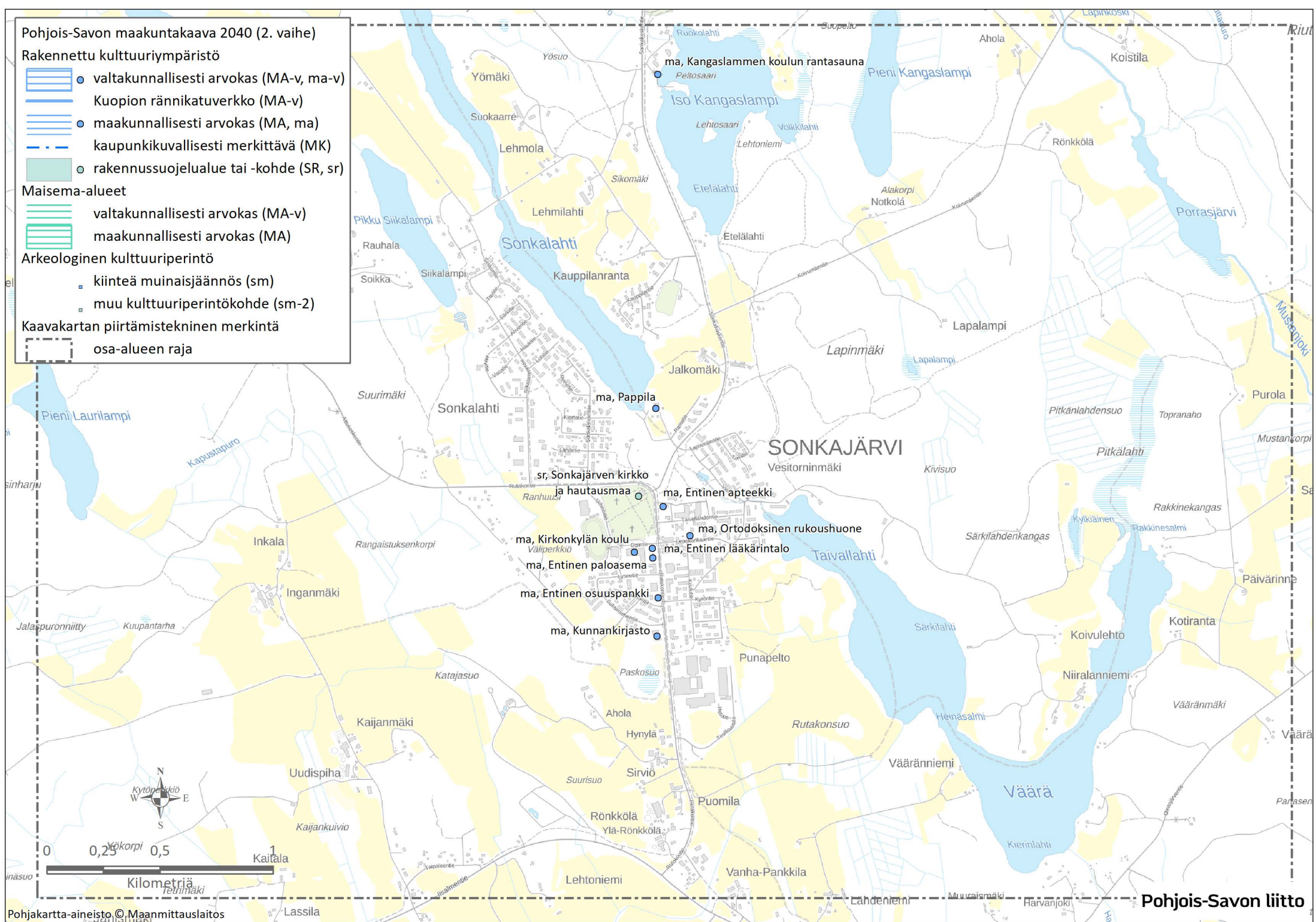
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
- maakunnallisesti arvokas (MA)

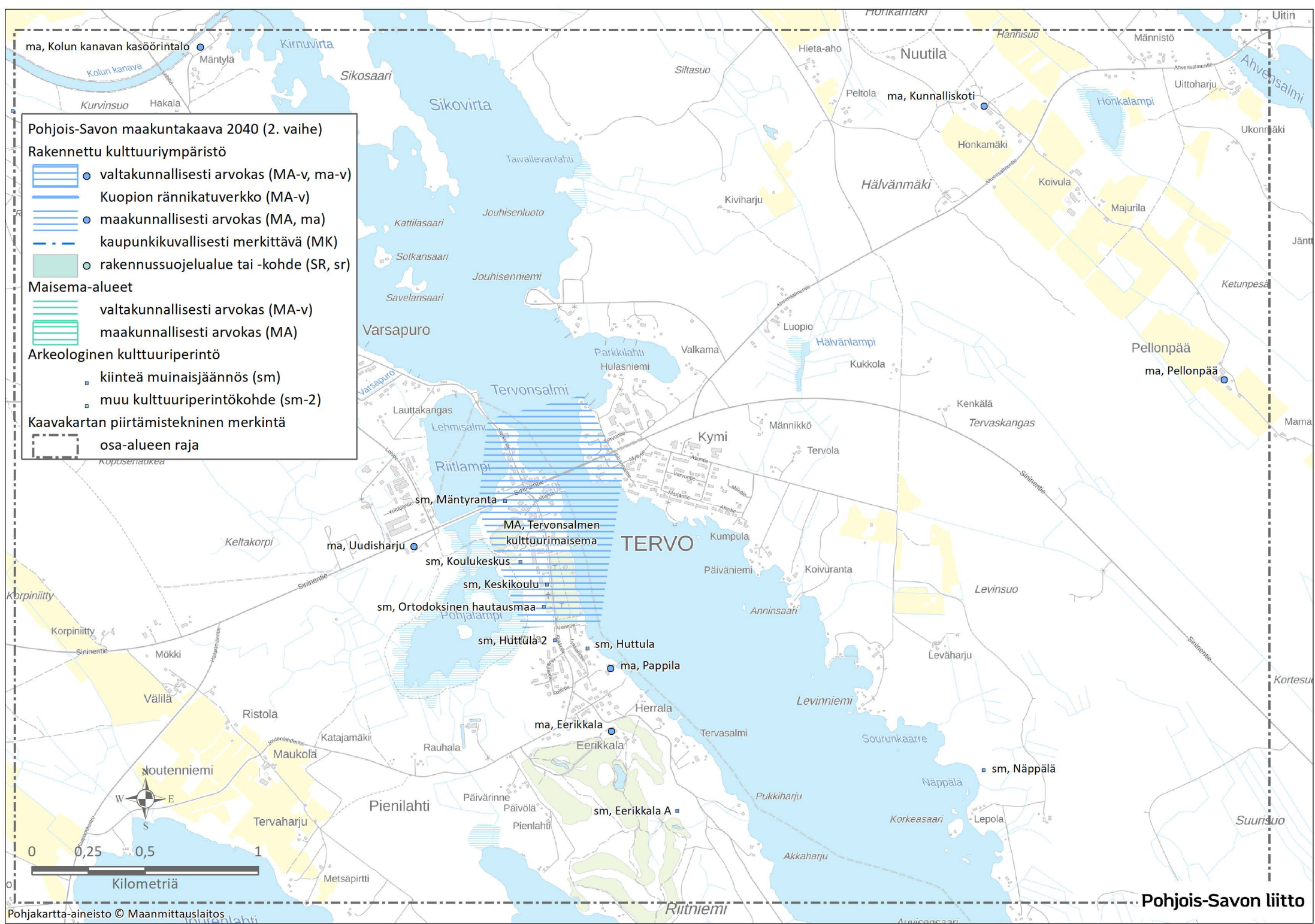
Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-2)

Kaavakartan piirtämistekninen merkintä

- osa-alueen raja

- Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)**
- Rakennettu kulttuuriympäristö**
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v, ma-v)
 - Kuopion rännikatuverkko (MA-v)
 - maakunnallisesti arvokas (MA, ma)
 - kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
 - rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)
- Maisema-alueet**
- valtakunnallisesti arvokas (MA-v)
 - maakunnallisesti arvokas (MA)
- Arkeologinen kulttuuriperintö**
- kiinteä muinaisjäännös (sm)
 - muu kulttuuriperintökohde (sm-2)
- Kaavakartan piirtämistekninen merkintä**
- osa-alueen raja

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040 (2. vaihe)

Rakennettu kulttuuriympäristö

- MA-v, ma-v
- Kuopion rännikatuverkko (MA-v)
- MA, ma
- kaupunkikuvallisesti merkittävä (MK)
- rakennussuojelualue tai -kohde (SR, sr)

Maisema-alueet

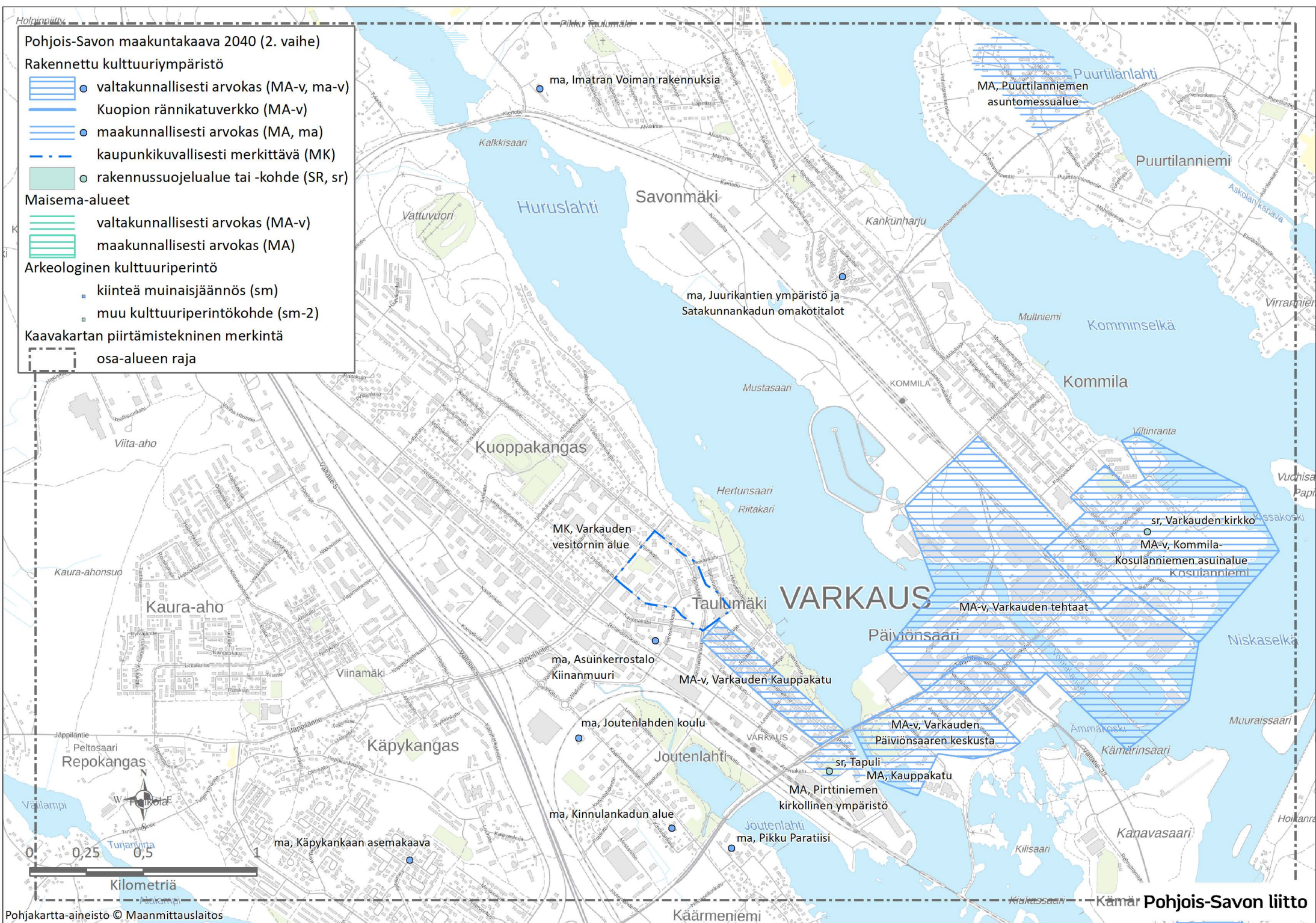
- MA-v
- MA

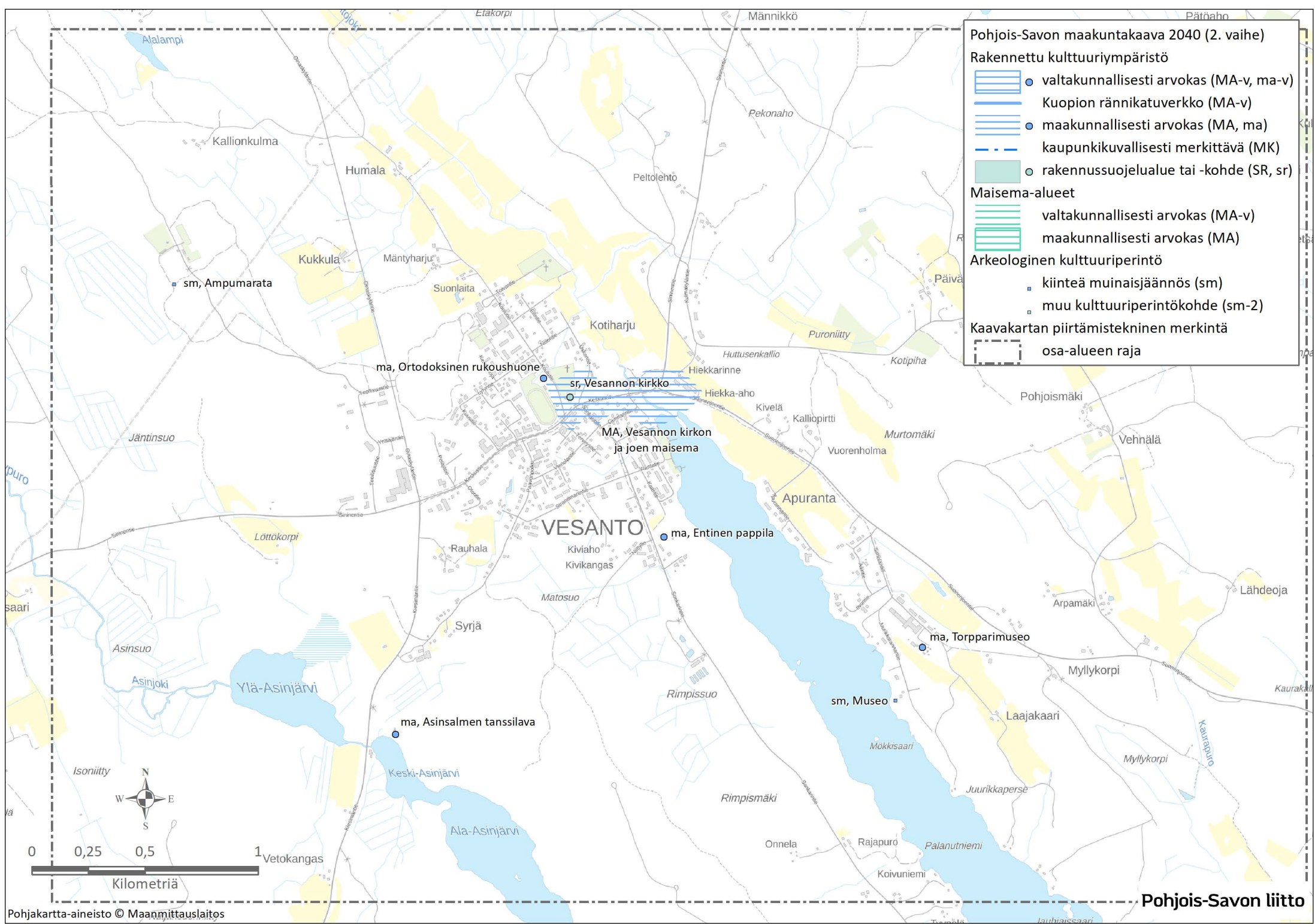
Arkeologinen kulttuuriperintö

- kiinteä muinaisjäännös (sm)
- muu kulttuuriperintökohde (sm-2)

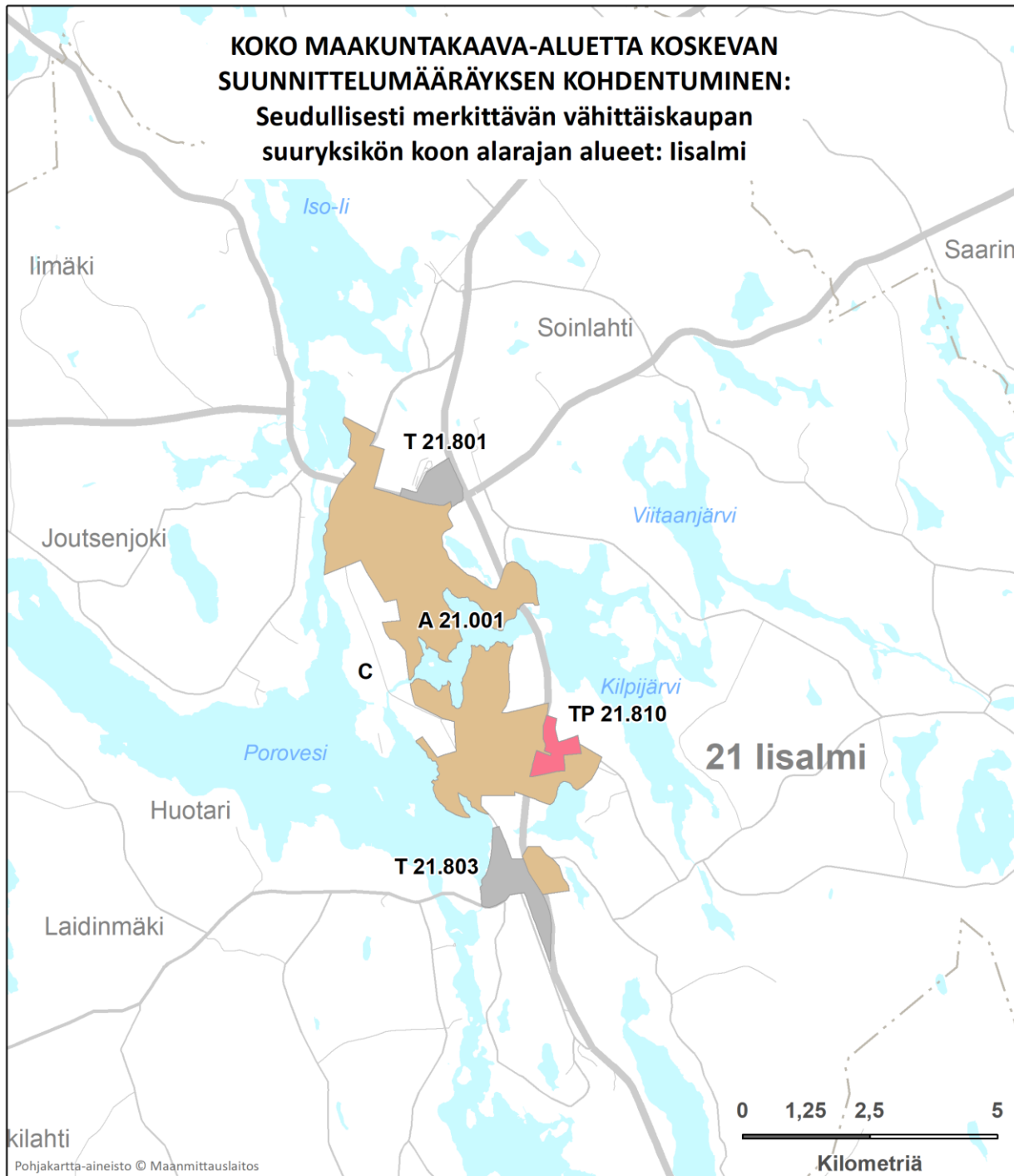
Kaavakartan piirtämistekninen merkintä

- osa-alueen raja

6.2 Seudullisesti merkittävää vähittäiskauppaa ohjaavat kartat

Kartassa osoitetuilla maakuntakaava-alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat:

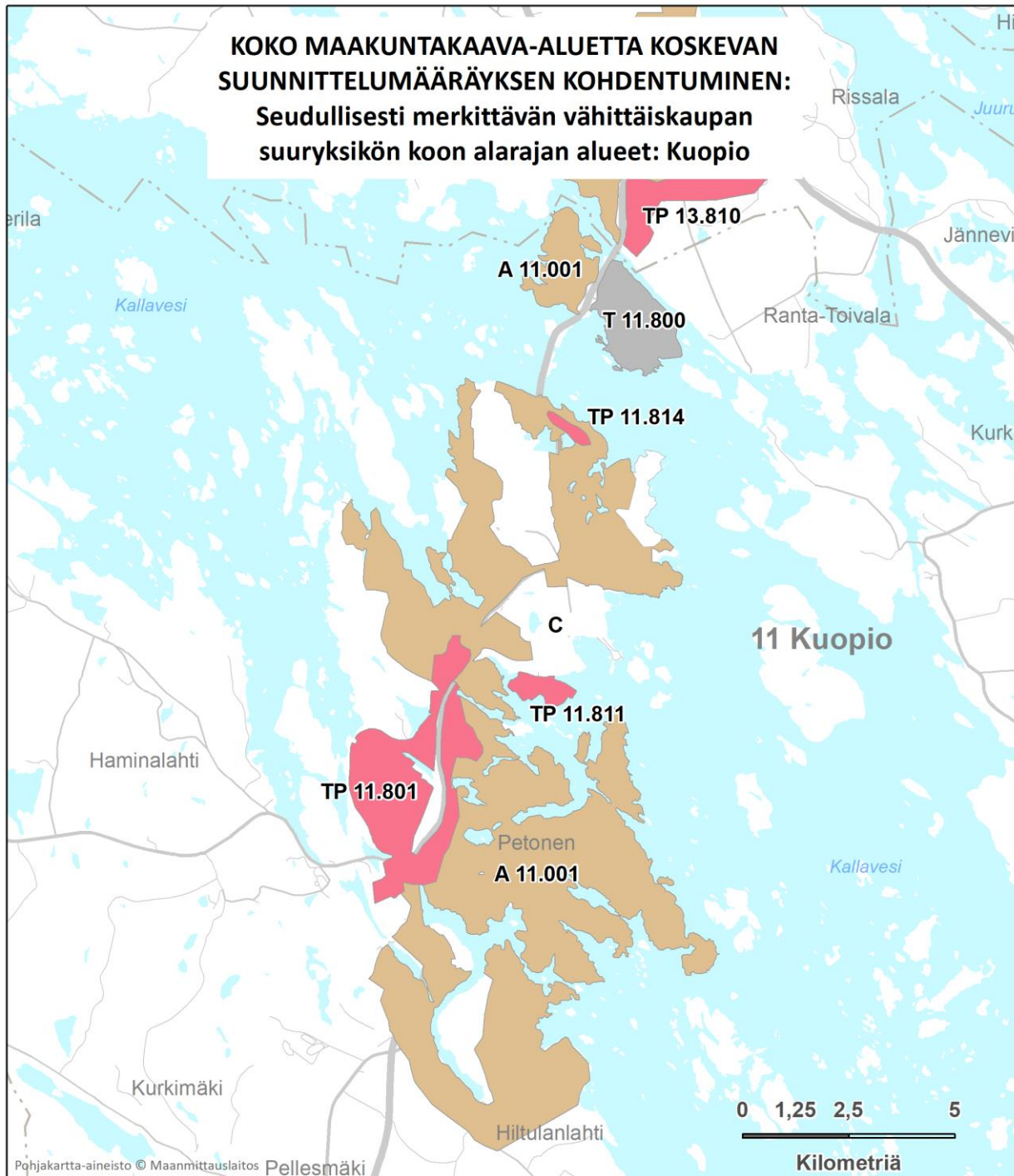
Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat, k-m2			
	Päivittäis-tavarakauppa	Tilaa vaativa erikoiskauppa	Muu erikoiskauppa
Kuopio (pl. Nilsä, Maaninka, Juankoski)	4000	12000	5000
Iisalmi, Siilinjärvi, Varkaus	4000	7000	4000
Lapinlahti, Leppävirta, Kiuruvesi, Suonenjoki,	4000	5000	4000
Muut alueet	4000	4000	4000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2.

Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2 koko maakunnassa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

Pohjois-Savon liitto

Kartassa osoitetuilla maakuntakaava-alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat:

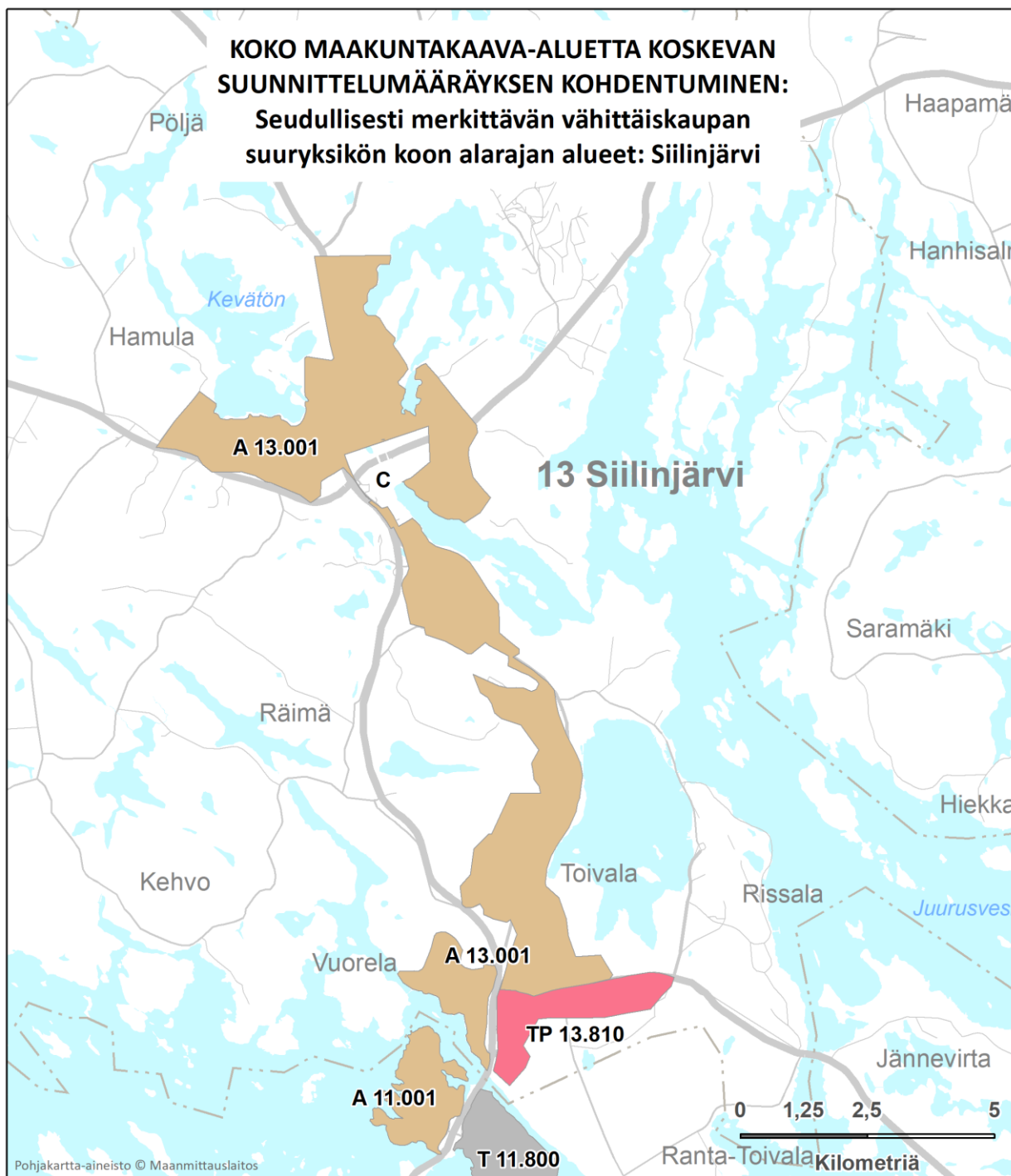
Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat, k-m2			
	Päivittäis-tavarakauppa	Tilaa vaativa erikoiskauppa	Muu erikoiskauppa
Kuopio (pl. Nilsä, Maaninka, Juankoski)	4000	12000	5000
Iisalmi, Siilinjärvi, Varkaus	4000	7000	4000
Lapinlahti, Leppävirta, Kiuruvesi, Suonenjoki,	4000	5000	4000
Muut alueet	4000	4000	4000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2.

Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2 koko maakunnassa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

Pohjois-Savon liitto

Kartassa osoitetuilla maakuntakaava-alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat:

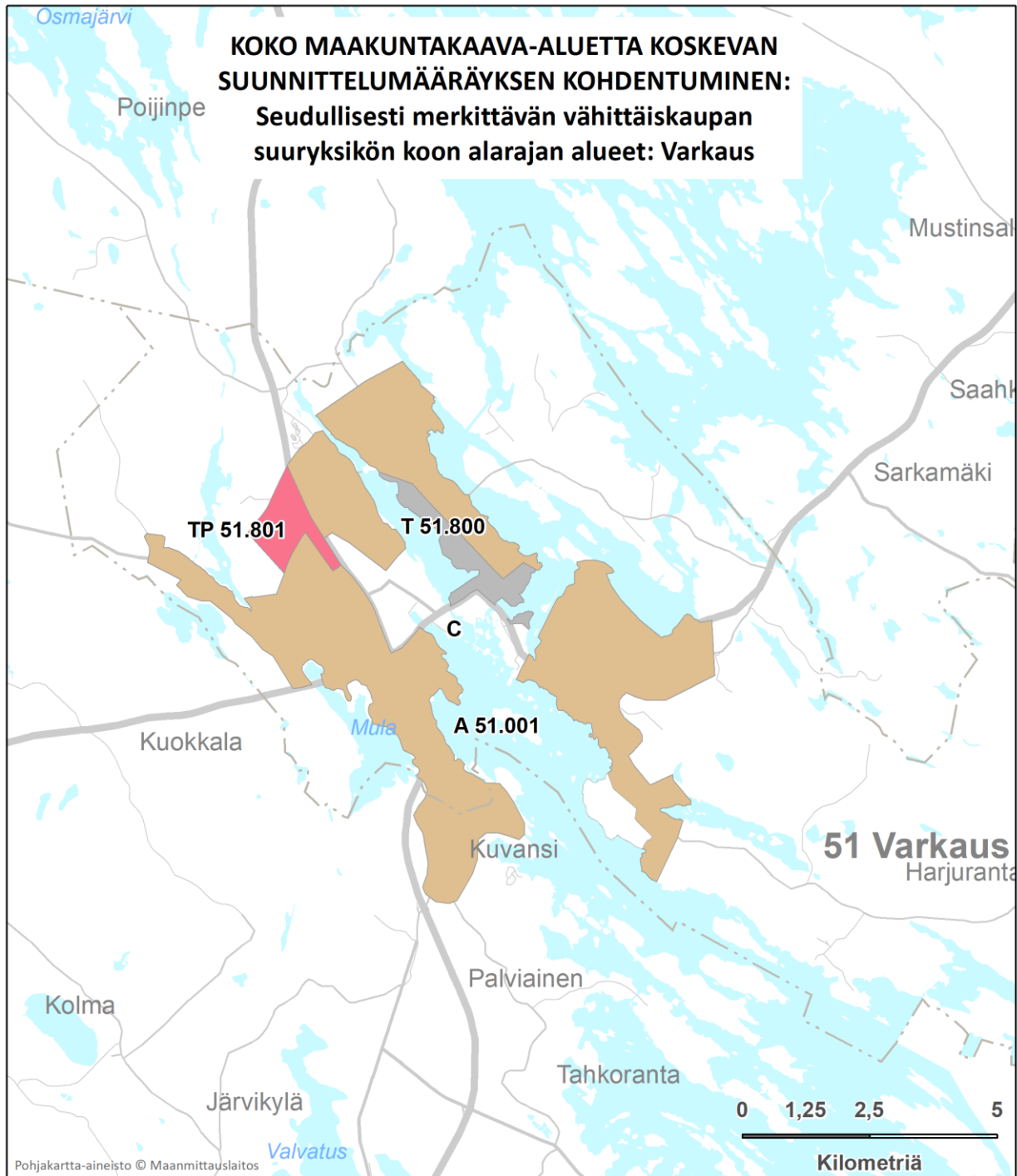
Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat, k-m2			
	Päivittäis-tavarakauppa	Tilaa vaativa erikoiskauppa	Muu erikoiskauppa
Kuopio (pl. Nilsä, Maaninka, Juankoski)	4000	12000	5000
Iisalmi, Siilinjärvi, Varkaus	4000	7000	4000
Lapinlahti, Leppävirta, Kiuruvesi, Suonenjoki,	4000	5000	4000
Muut alueet	4000	4000	4000

Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2.

Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2 koko maakunnassa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

Pohjois-Savon liitto

Kartassa osoitetuilla maakuntakaava-alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat ovat seuraavat:

Seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alarajat, k-m2			
	Päivittäis-tavarakauppa	Tilaa vaativa erikoiskauppa	Muu erikoiskauppa
Kuopio (pl. Nilsä, Maaninka, Juankoski)	4000	12000	5000
Iisalmi, Siilinjärvi, Varkaus	4000	7000	4000
Lapinlahti, Leppävirta, Kiuruvesi, Suonenjoki,	4000	5000	4000
Muut alueet	4000	4000	4000

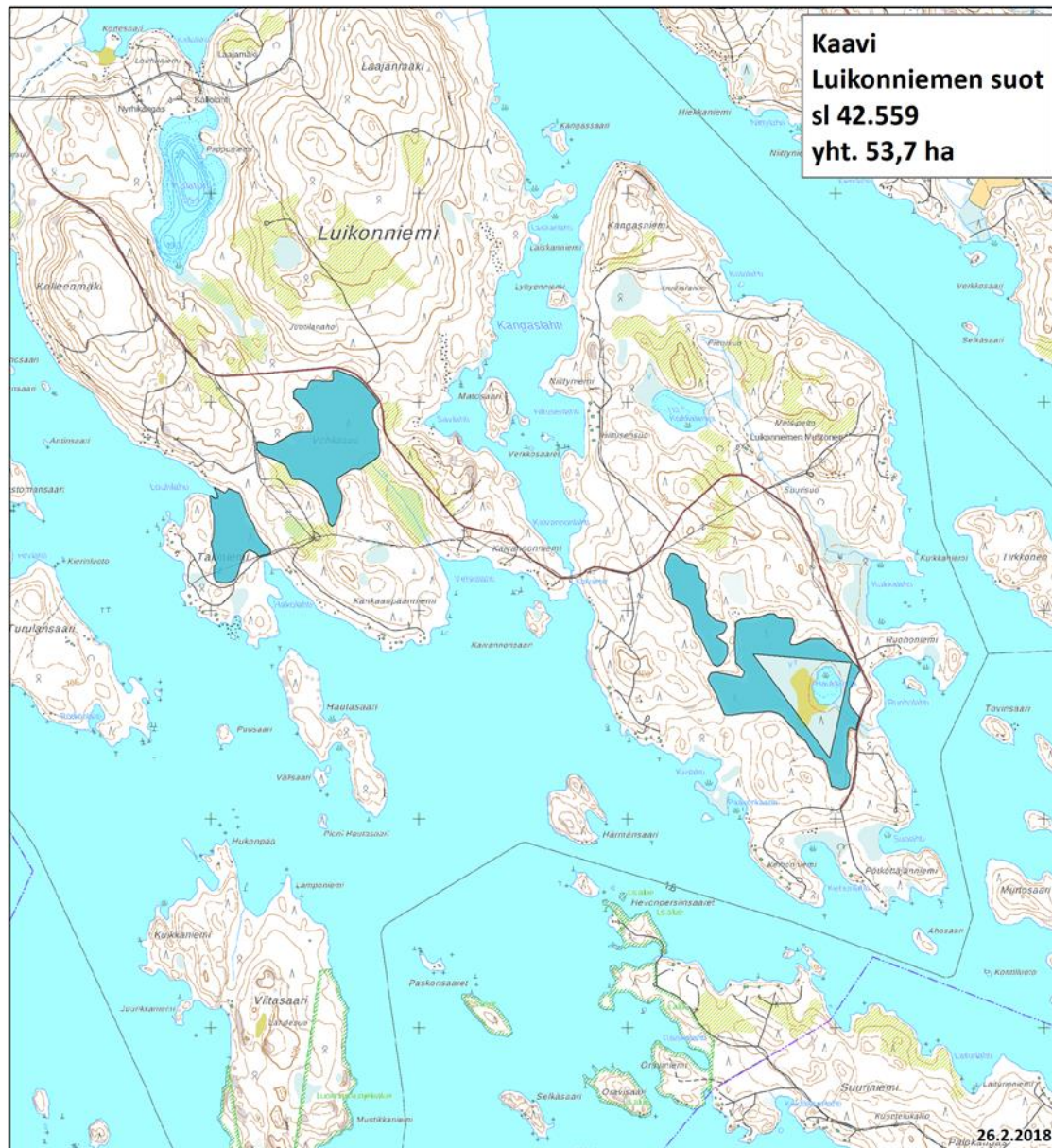
Muilla kuin edellä mainituilla alueilla seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2.

Päivittäistavarakaupassa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön koon alaraja on 4000 k-m2 koko maakunnassa.

Yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa tulee edistää kaupan kilpailun toteutumista.

Pohjois-Savon liitto

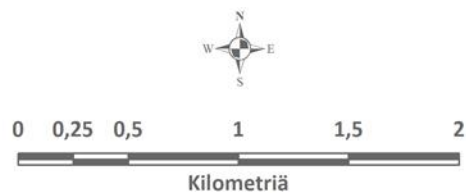
6.3 Soidensuojelualueet, valtion mailla sijaitsevat

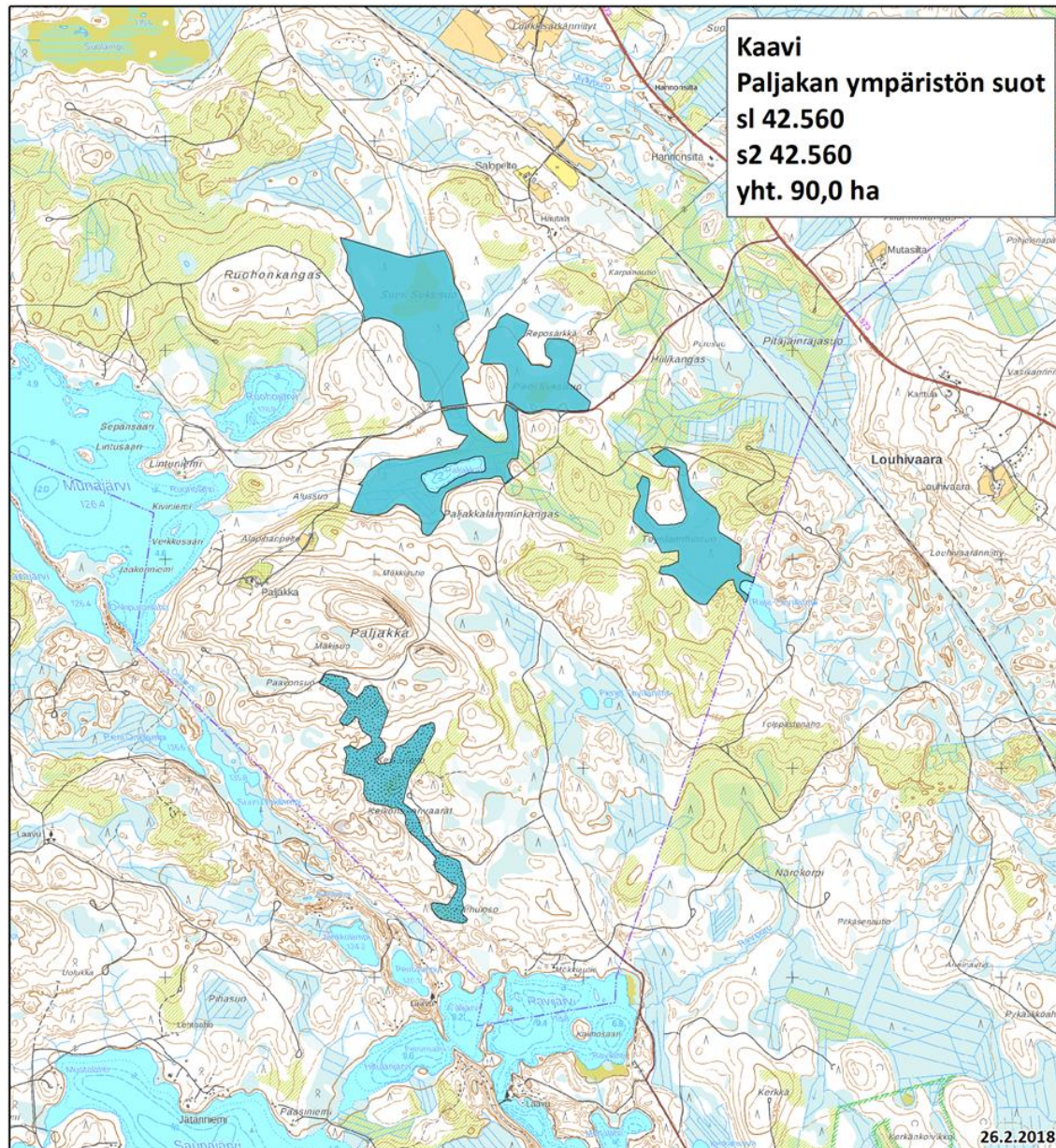

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- sl Luonnonsuojelualue

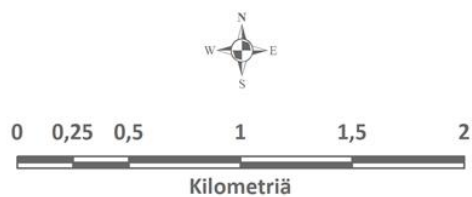

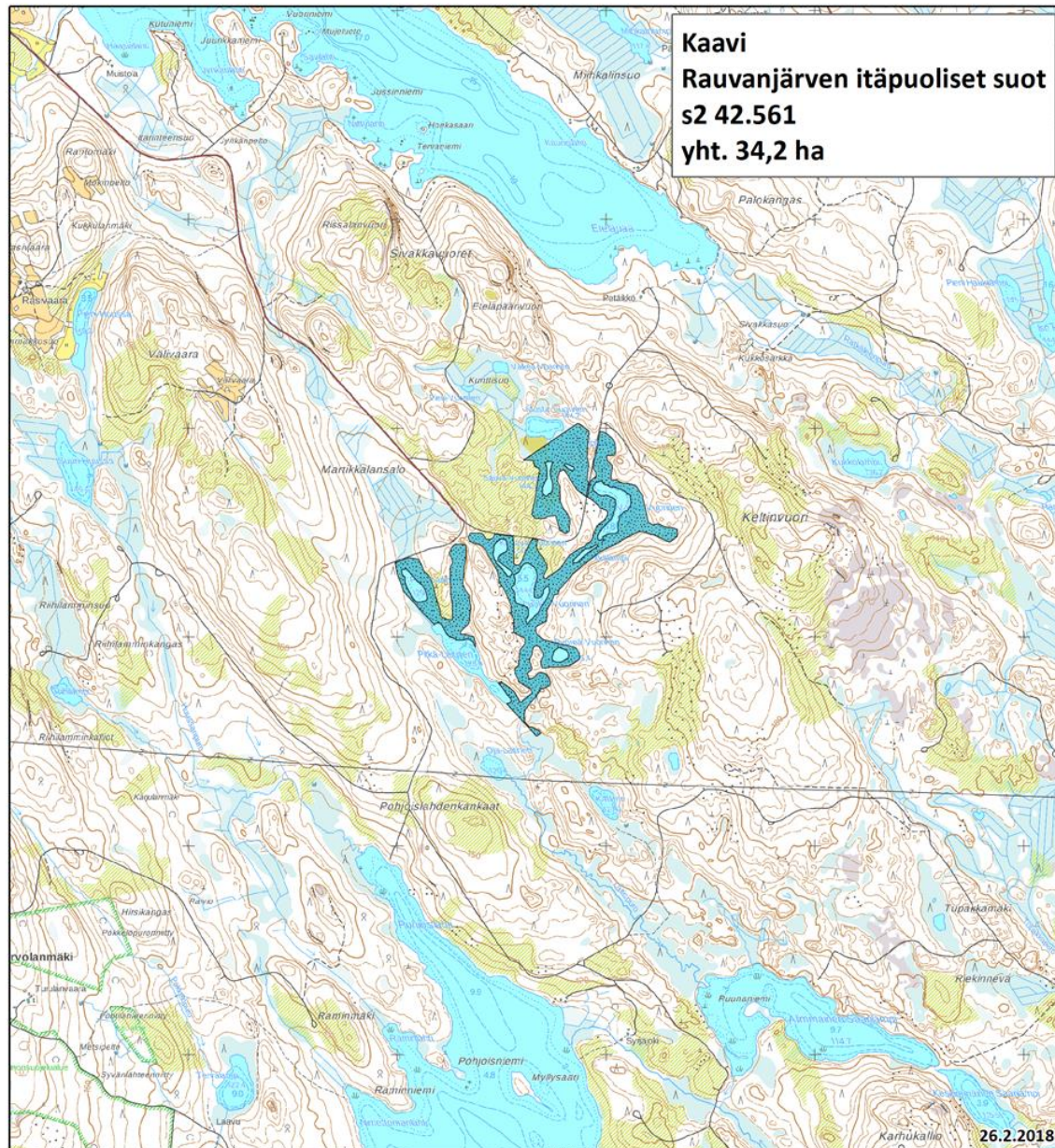

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue**
- sl Luonnonsuojelualue**

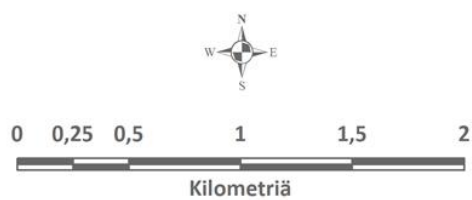

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- s1 Luonnonsuojelualue

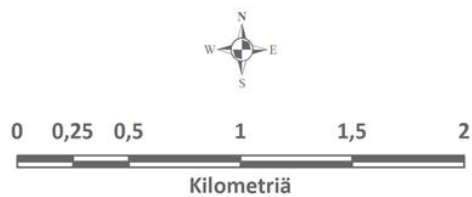

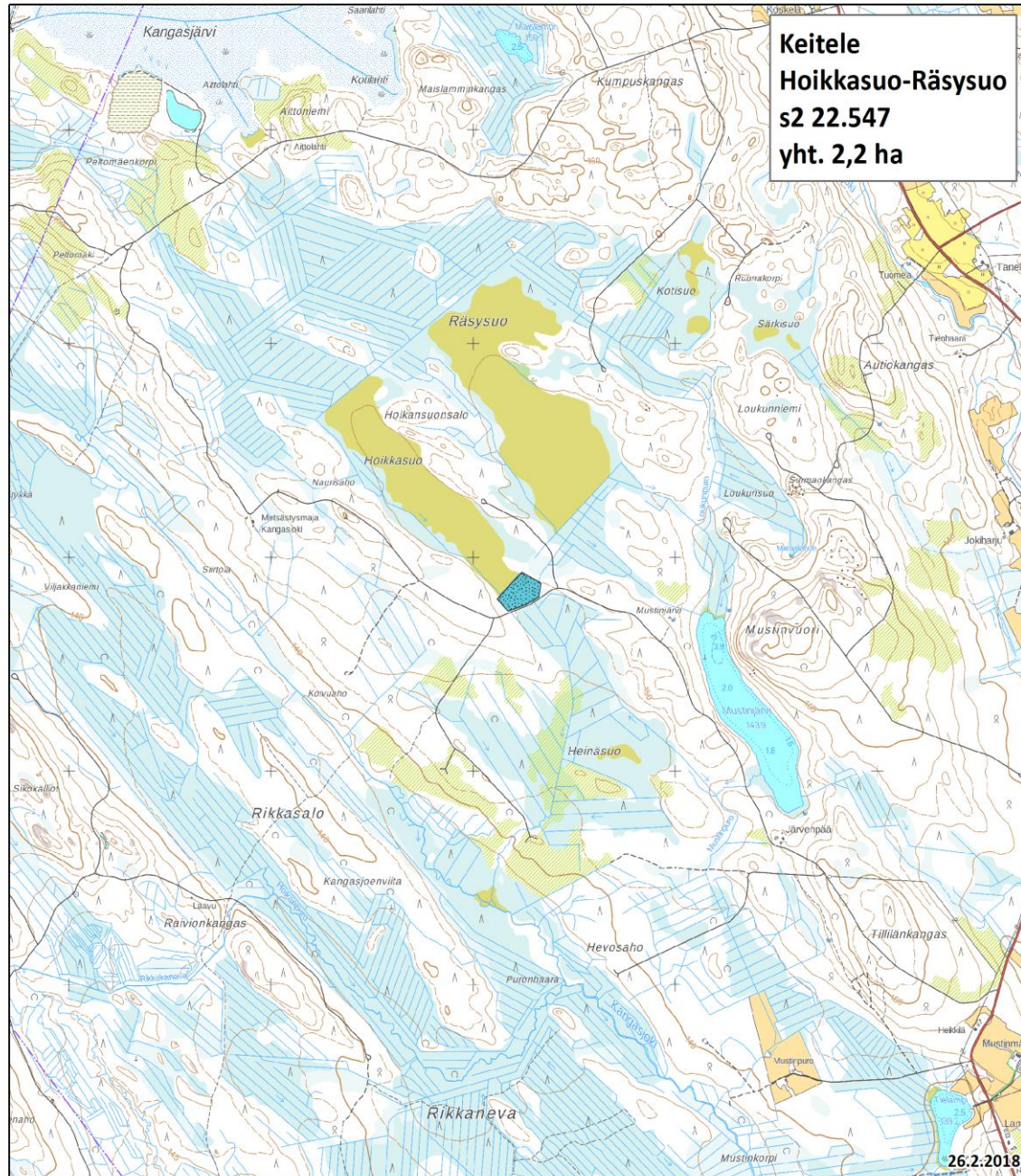

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- s1 Luonnonsuojelualue

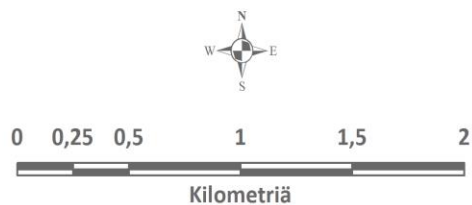

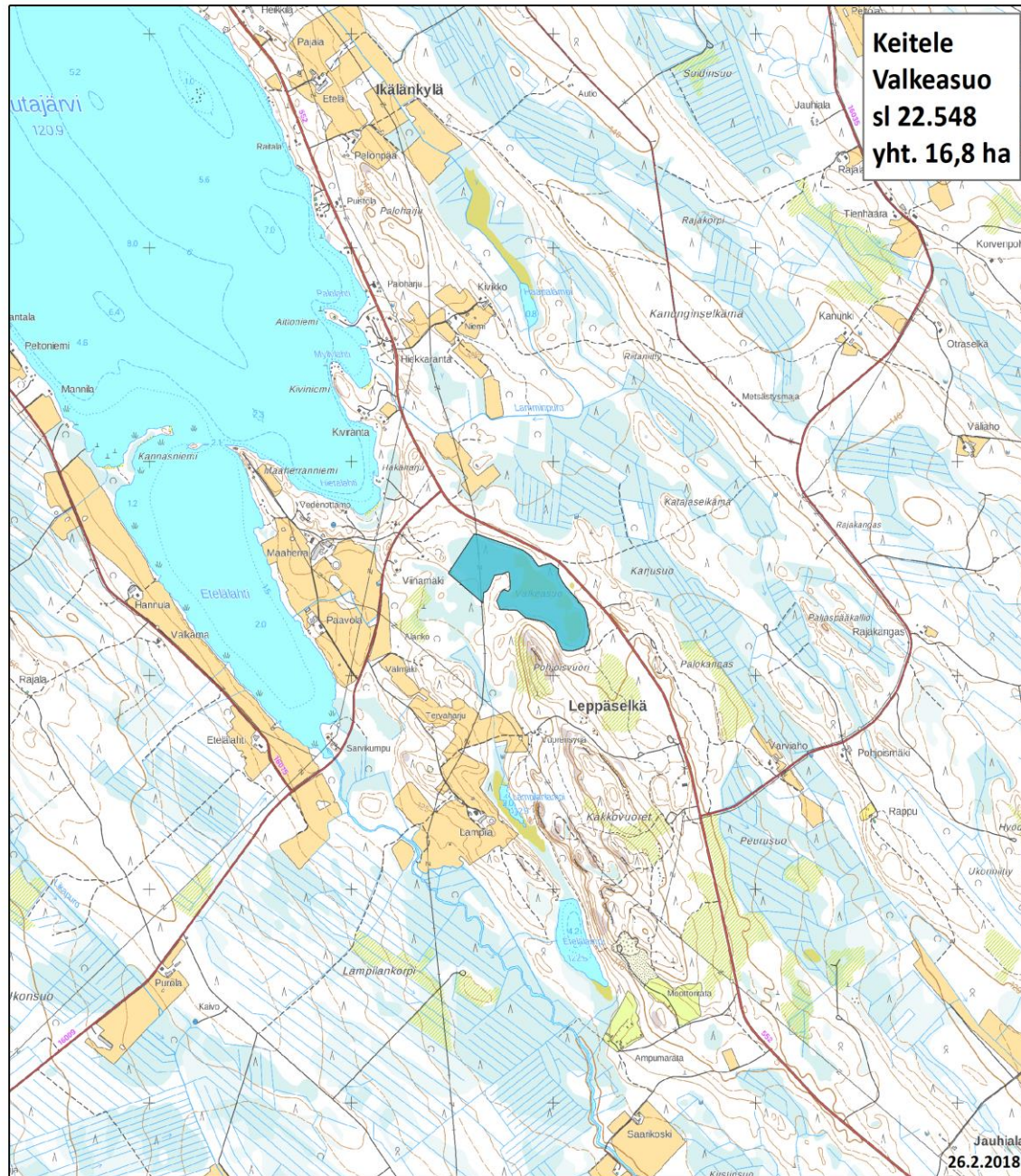

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- sl Luonnonsuojelualue

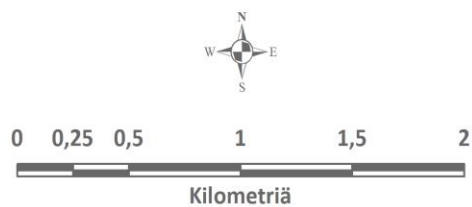

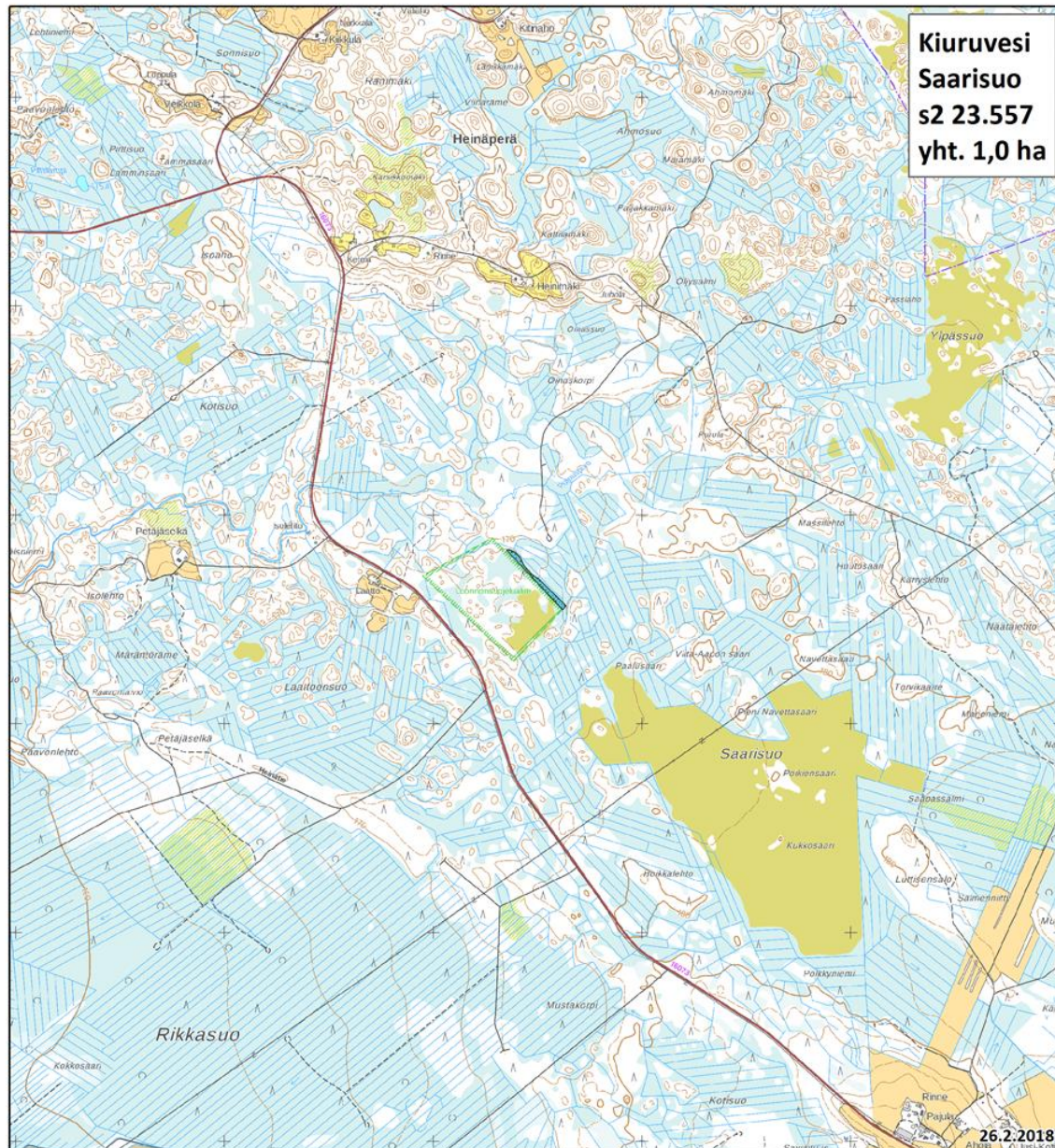

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- sl Luonnonsuojelualue

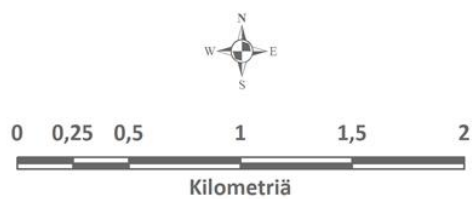

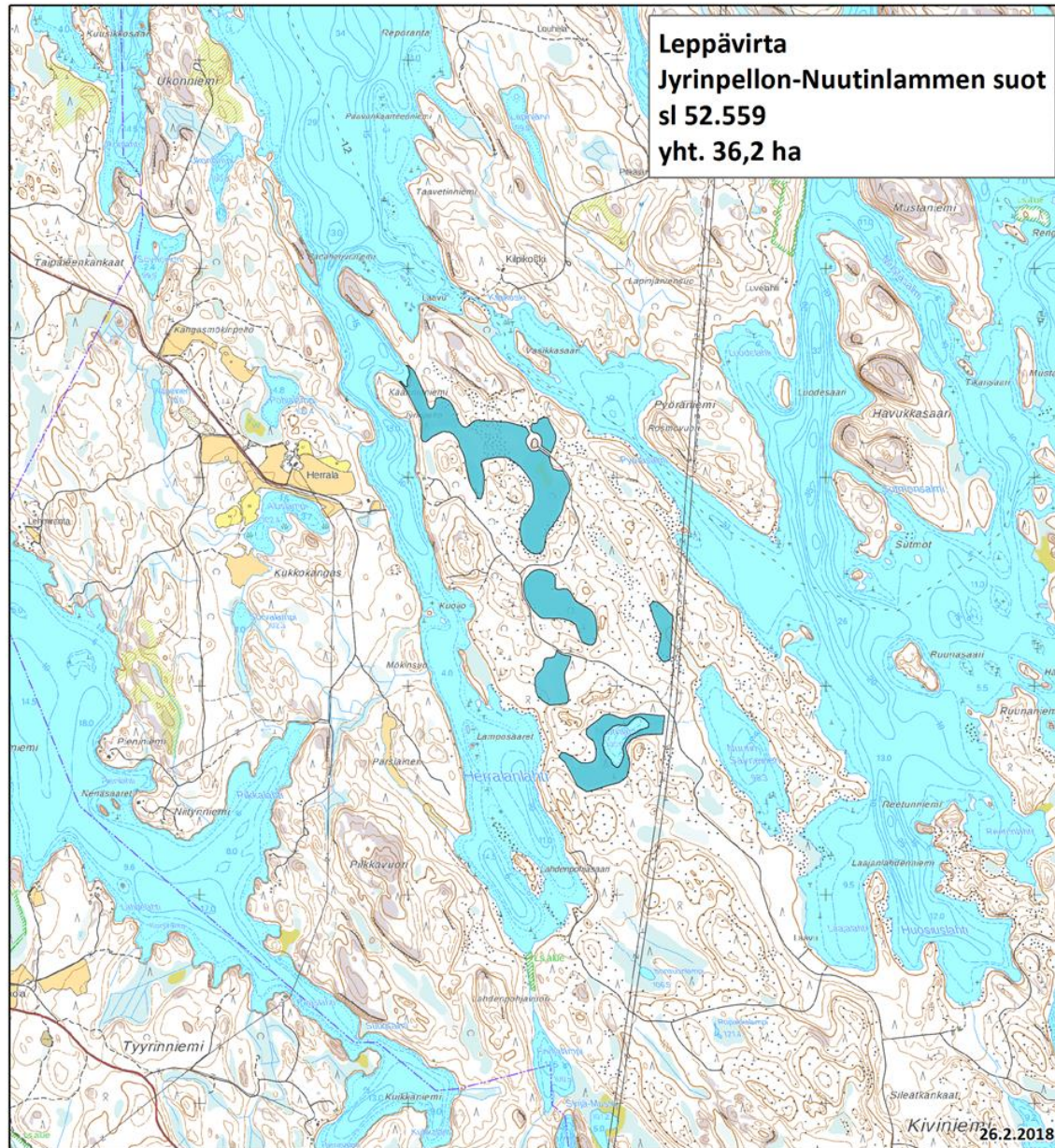

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- s1 Luonnonsuojelualue

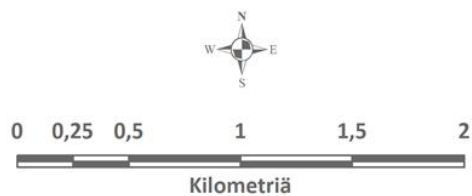

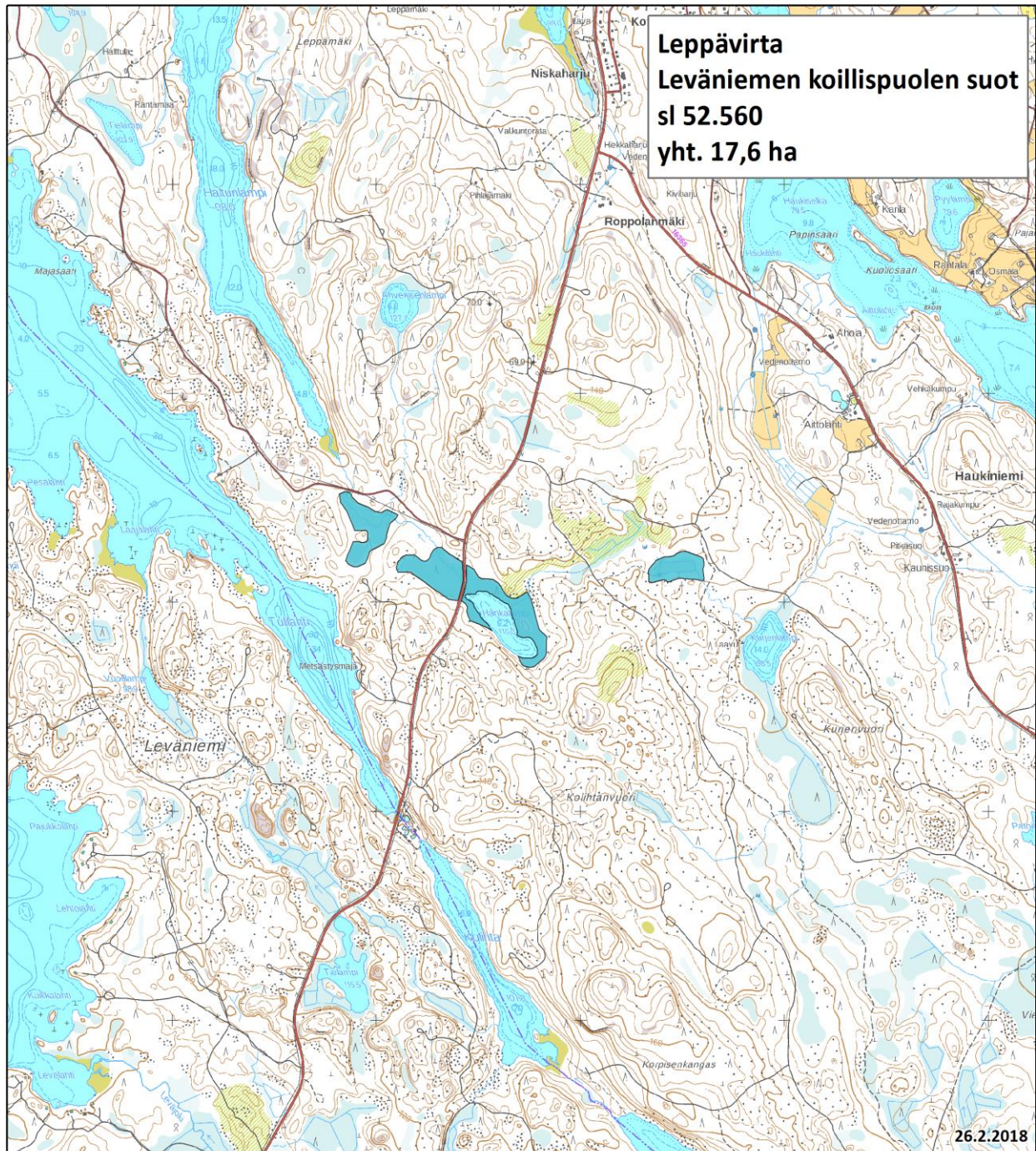

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- sl Luonnonsuojelualue

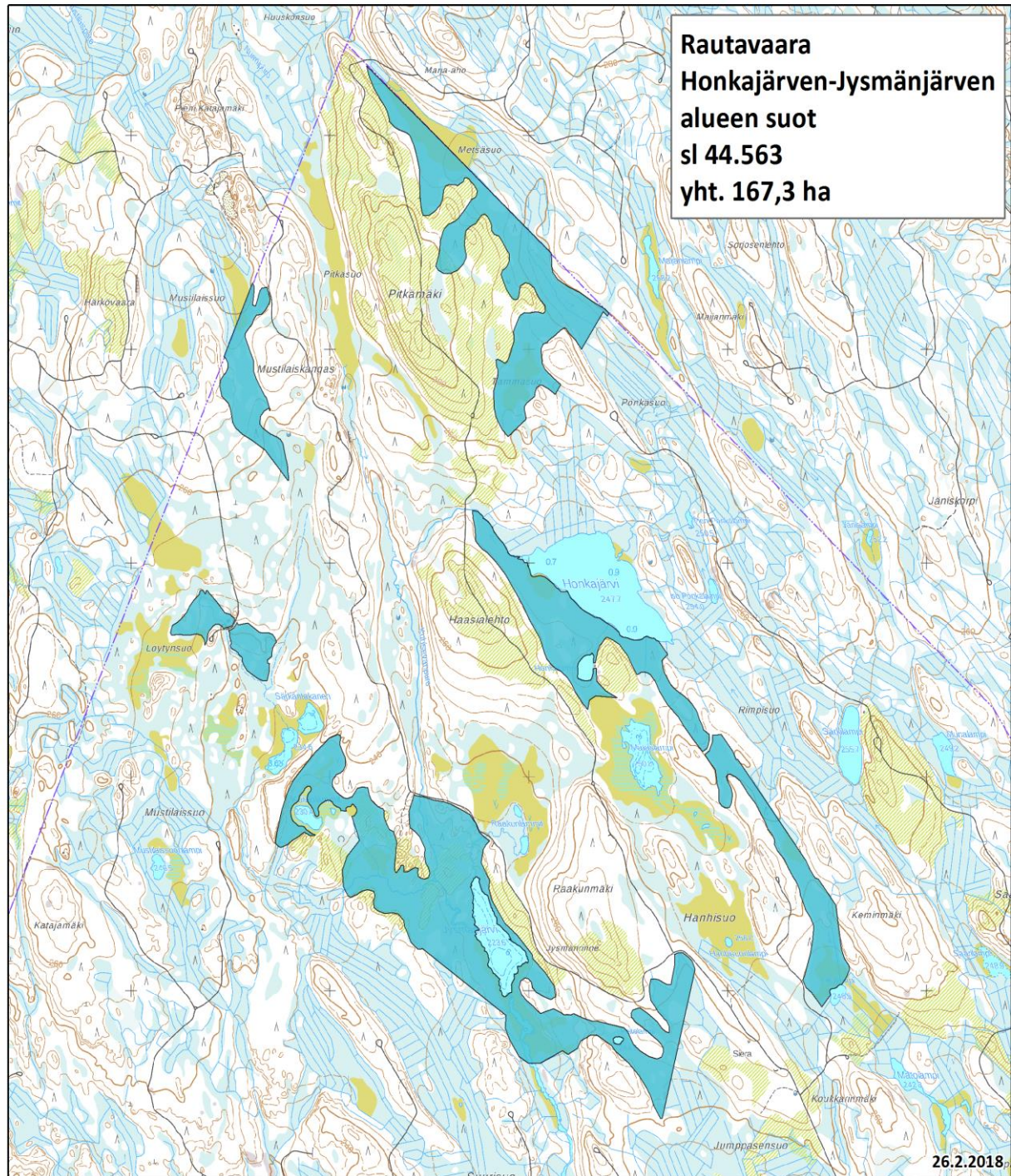

**Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
 maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe**

SELITE

- s2 Suojelualue
- sl Luonnonsuojelualue

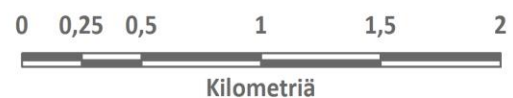

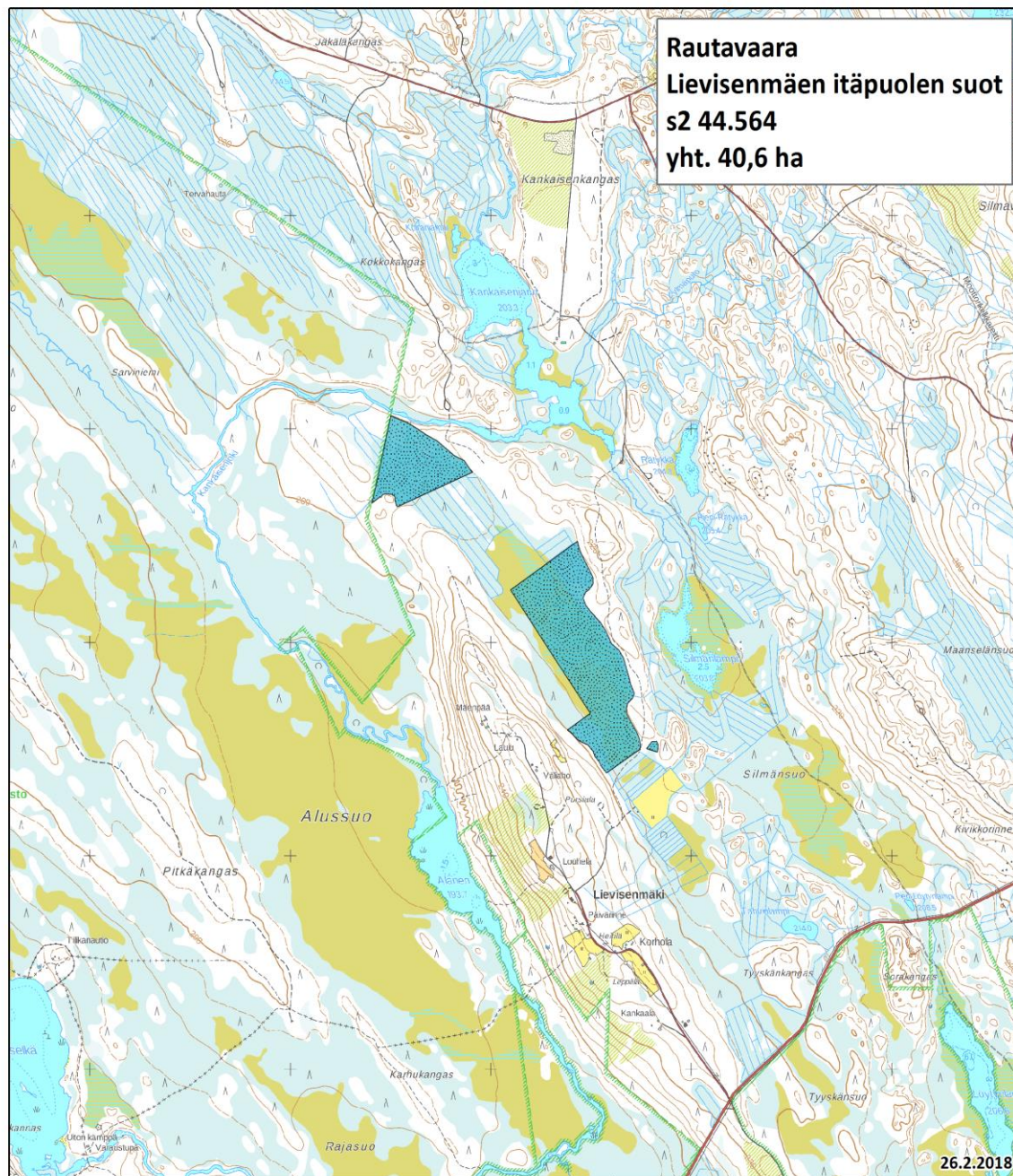

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- sl Luonnonsuojelualue

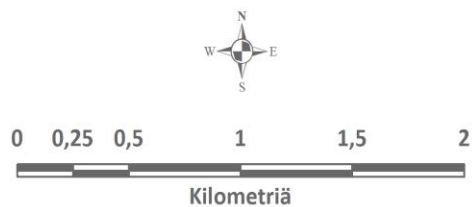

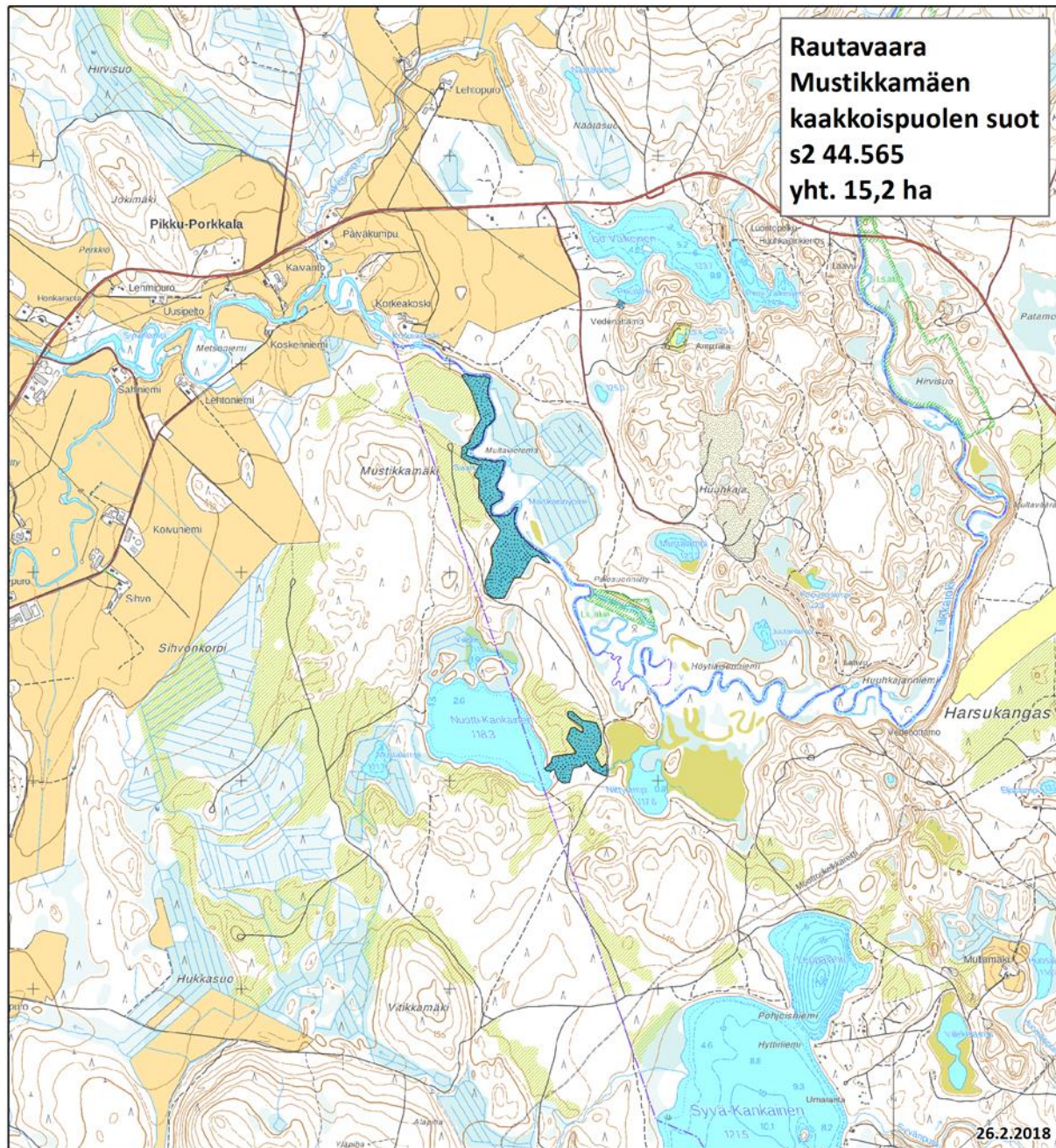

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- s1 Luonnonsuojelualue

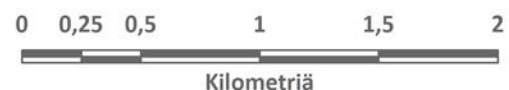

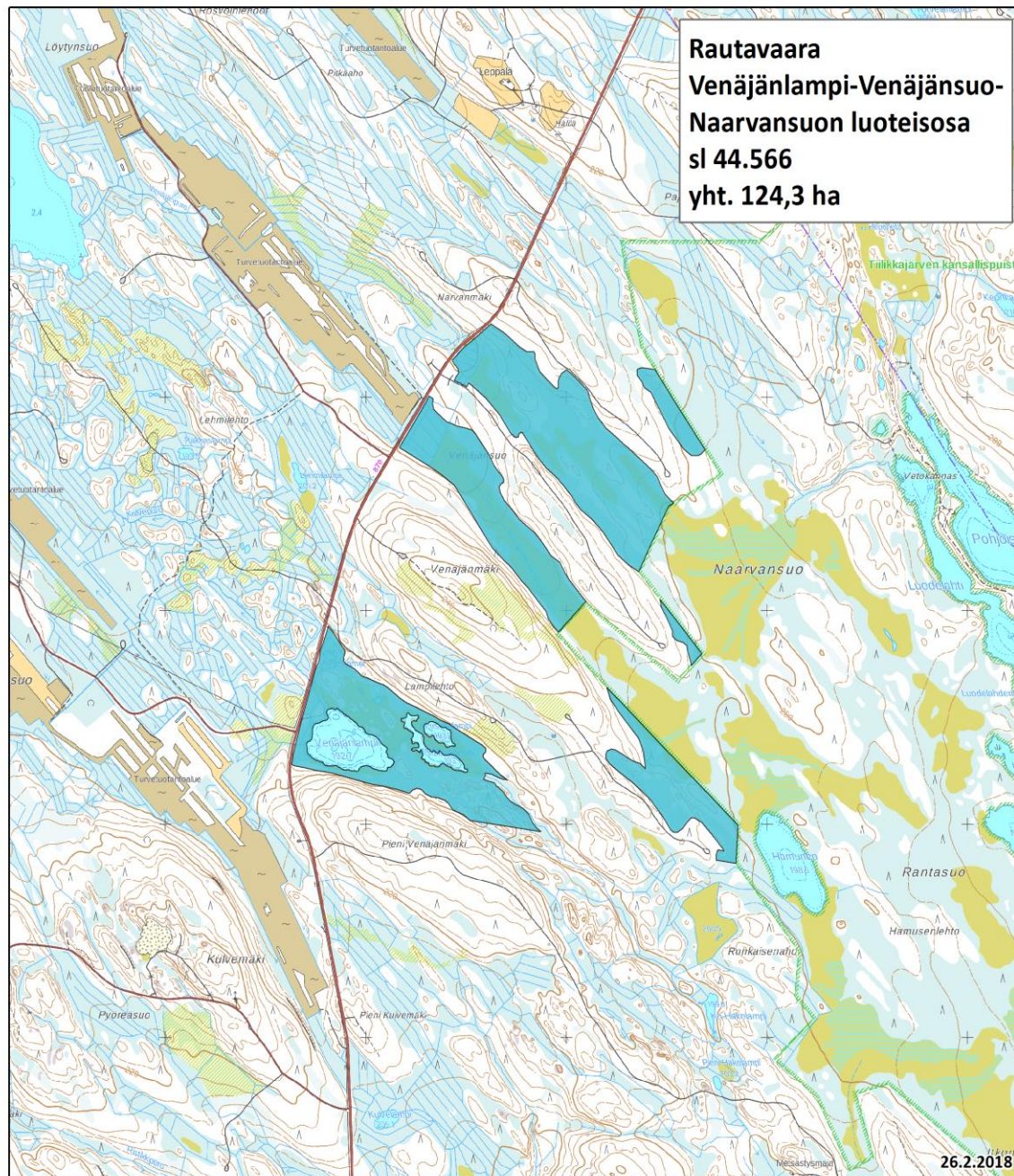

**Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe**

SELITE

- s2 Suojelualue
- s1 Luonnonsuojelualue

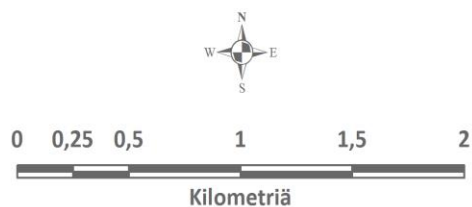

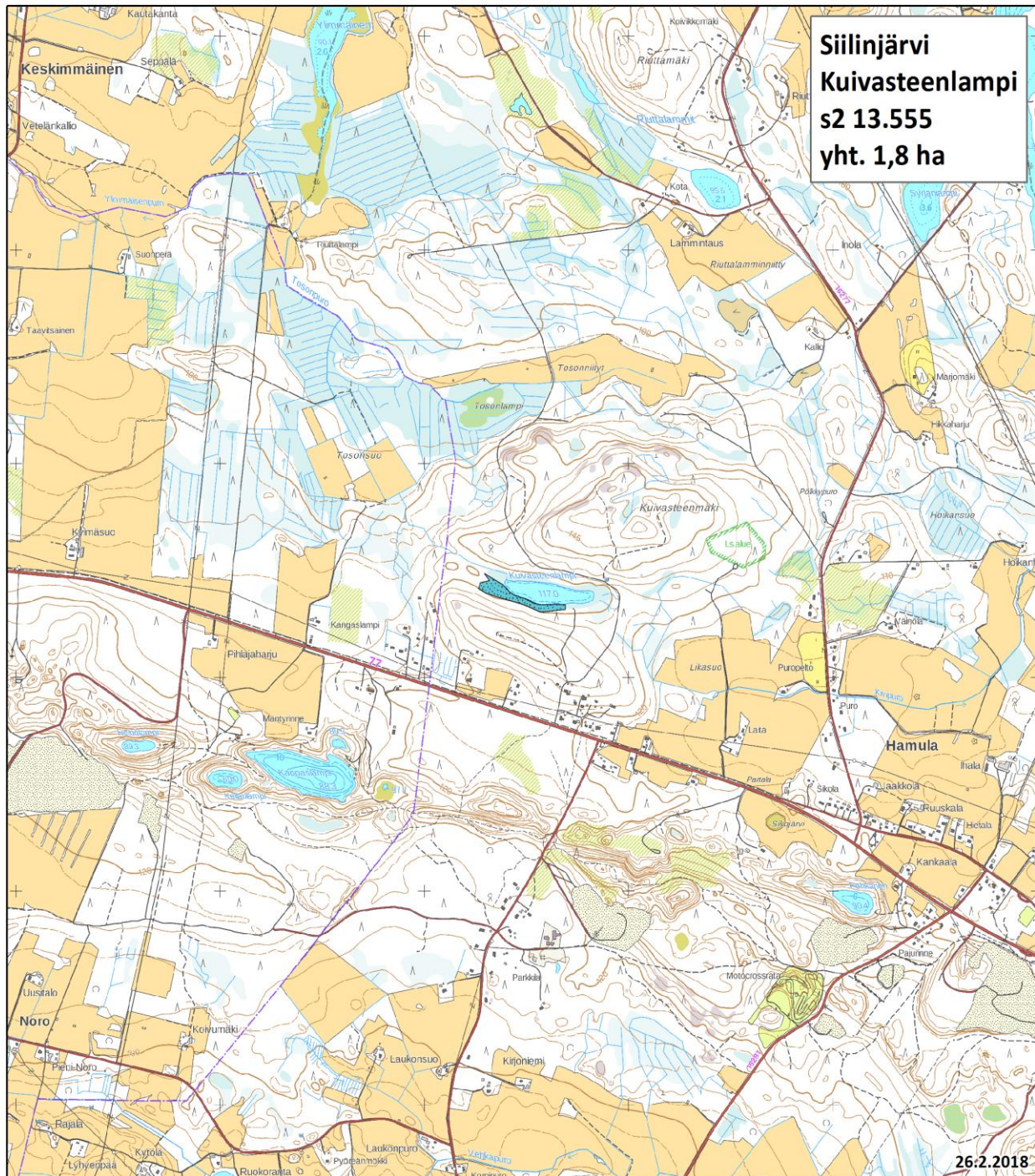

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- sl Luonnonsuojelualue

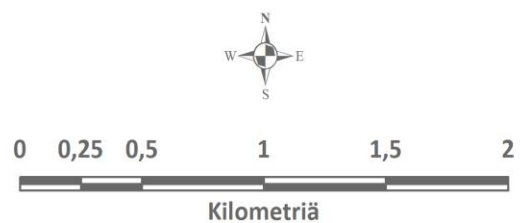

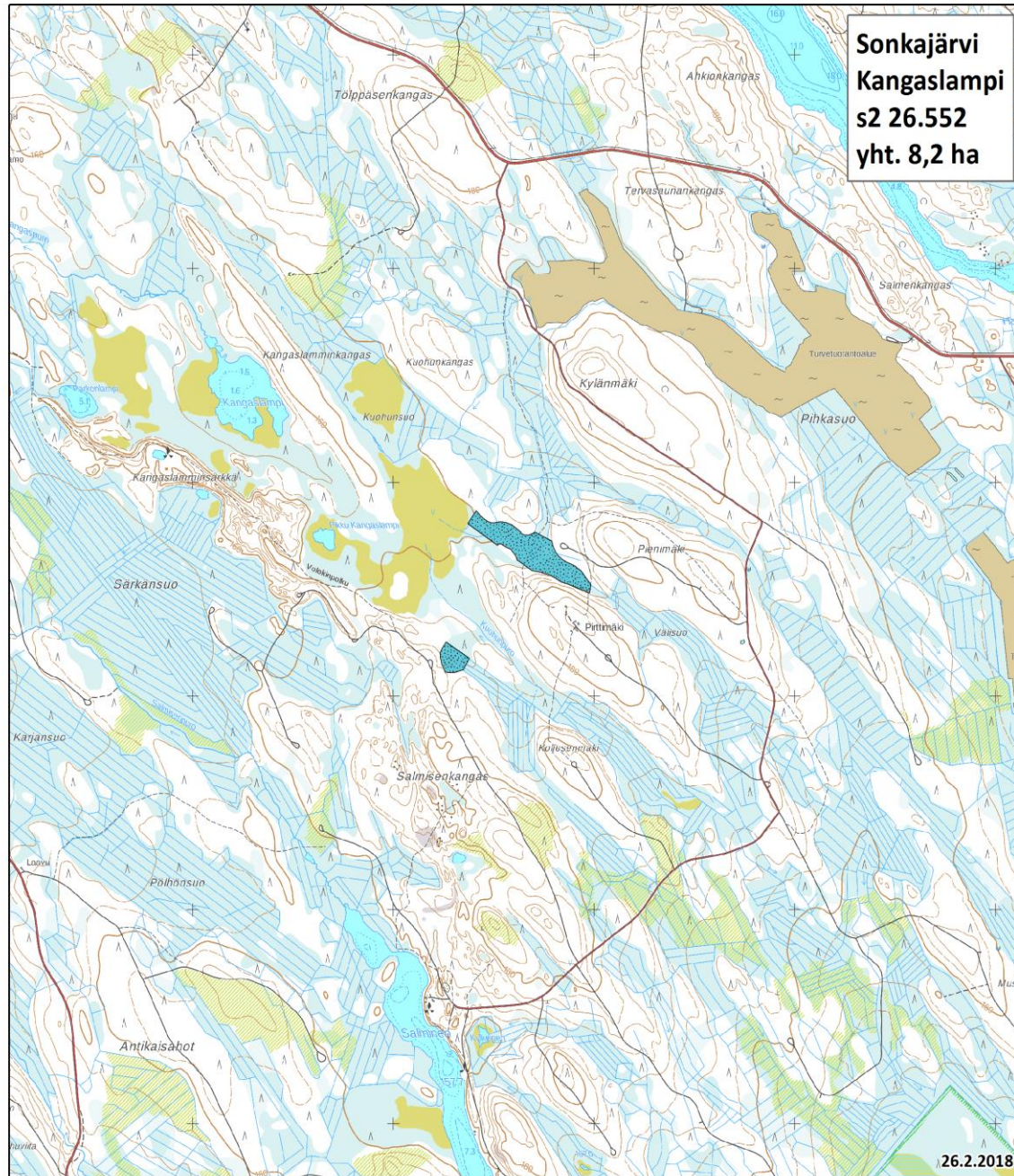

**Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe**

SELITE

- s2 Suojelualue
- s1 Luonnonsuojelualue

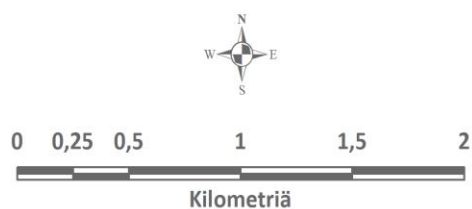

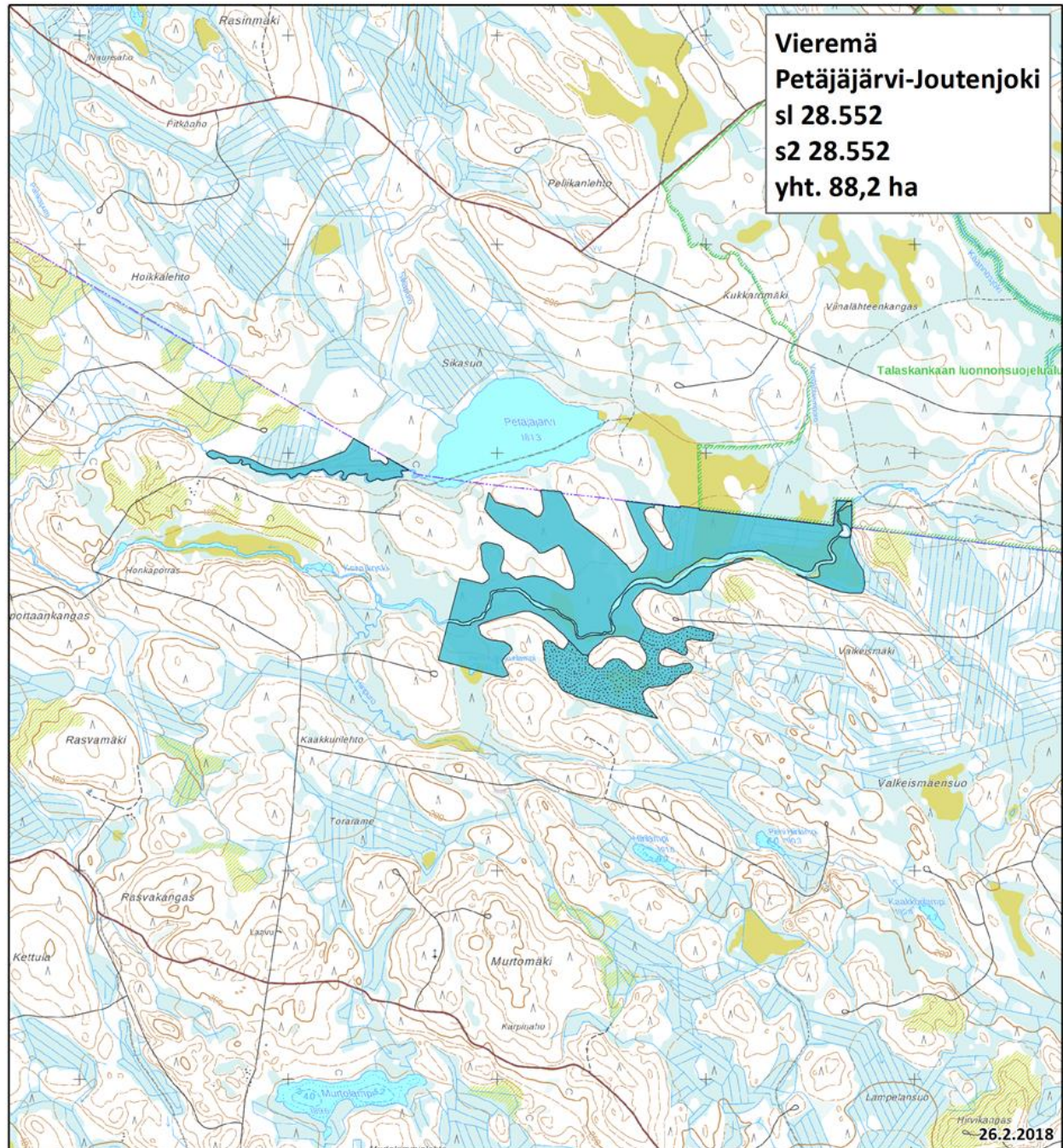

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- sl Luonnonsuojelualue

Pohjois-Savon maakuntakaava 2040:
maakuntakaavan tarkistamisen 1. vaihe

SELITE

- s2 Suojelualue
- sl Luonnonsuojelualue

